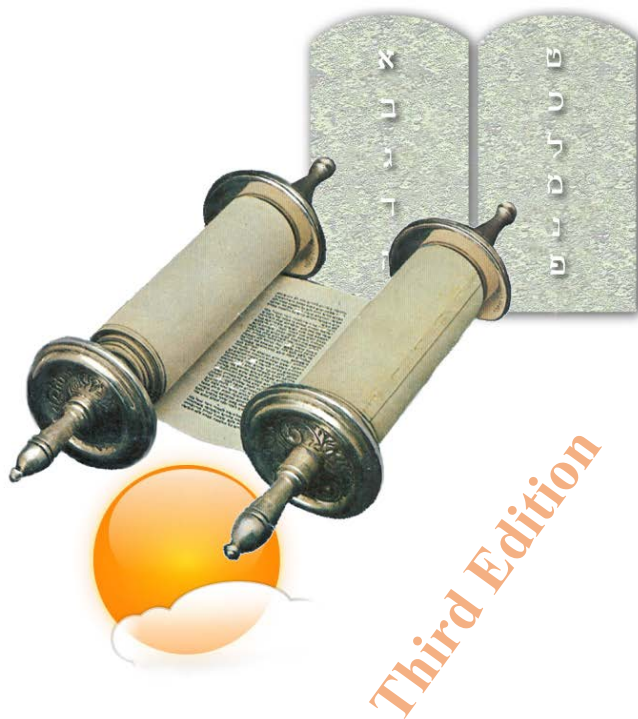

Šta je sa Praznicima?

**Pitanja i Odgovori
o Zapovestima,
Statutima, i Zakazanim Vremenima**

Gary Hullquist i Adrian Ebens
Mart 2016.

Sažetak Kratkog Pregleda

Mi svetkujemo sedmi dan subotni. Neki to zovu Jevrejska subota, ali bila je blagoslovljena i posvećena prilikom stvaranja i važi za sve ljude (1 Moj 2: 1-3). Da li je onda potrebno da ju svetkujemo? Ako Bog kaže da je to Njegova subota i On je blagoslovi, onda želim taj blagoslov i želim da budem u skladu sa Njim i Njegovim vremenom. Znamo da će se ona svetkovati na nebu jer Isaija nam govori da će od jednog mladog meseca do drugog i od jedne subote do druge svako telo doći pred Gospoda da mu služi (Isa 66:23).

Prvi praznik koji je Izraelu dat bio je za 10-to zlo i poklopio se sa njihovim oslobađanjem iz Egipta. Ali Pashalno Jagnje je prefigurisalo Hrista, Jagnje Božje, originalnu žrtvu i tako su prestale žrtve i prinosi. Nastavljamo da se sećamo Hristovog žrtvovanja novim simbolom nefermentiranog grožđanskog soka i beskvasnim hlebom, oboje simbolima njegovog bezgrešnog života - ali bez pečene jagnjetine! I dok se Pasha dogodila samo jednom godišnje, tradicionalno smo slavili Gospodnju večeru četiri puta godišnje, a žrtveni sistem je imao najmanje jutarnju i večernju žrtvu koje se sada zamenjuje jutarnjim i večernjim bogoslužjem - bar bi to tako trebalo biti. Da li trebamo da držimo ovo vreme kao jutarnje i večernje svete sastanake? Nedostajće nam neophodan blagoslov ako to ne uradimo.

Adventistički pokret je rođen 2300. godišnjicom Dana Otkupljenja kada je Artakserks, car Persije, doneo svoj dekret u 7. godini njegove vladavine (koji se nalazi u Jezdri 7). Utvrđivanje tačnog dana kada se odigrao post sedmog meseca 1844. godine bio je kritičan faktor koji se pronašao pažljivim biblijskim i istorijskim istraživanjem. Važnost tog ispunjenja dokazuje barem da praznici imaju proročki značaj. To je bila osnova Petrove poruke za pedeseticu, to proročanstvo je ispunjeno, navodeći Joila 2 "kada je dan Pedesetnice u potpunosti došao." Radujemo se za konačno ispunjavanje iskustva Pedesetnice u poznom daždu. Da li će to biti za vreme godišnje Pedesetnice? Ne mogu sigurno reći, ali to može biti. Ne bi želeo da to propustimo.

Ali od svih festivala pored Pedesetnice, Tabernacles (Senice) je onaj na kojega najviše pazim. To je jedini koji još nije ispunjen, a poslednji je na listi. Naravno, Dan očišćenja još nije završen. Ovi svi dani, svake godine, bave se jednim važnim aspektom Oca i Sina u njihovom radu za naše spasenje. Čak i redovno "držanje" subote ne "spasava nas".

Postoje ljudi koji su se uhvatili u puno sitničarenja i cepidlačenja, i beskrajno debatiranje o tome kako izračunati vreme i sve to. Možemo napraviti Subotni dan teretom ako ne budemo pažljivi. Ali za mene je najveći blagoslov sastajanje, zajedništvo, učenje, deljenje i podsticanje jedni drugih i primanje posebnog poklona Hristovog Duha.

Raspored prolećnih praznika se fokusira na žrtvu Oca, smrt i vaskrsenje Njegovog Sina, obeležava Gospodnju Večeru sa beskvasnim hlebom i nefermentiranim grožđanim sokom i obred pranja nogu, svi su simboli njegove pobede nad grehom; a oni na jesen ističu Hristovo očišćavajuće posredovanje u Svetinji nad Svetinjama, obećanje poznog dažda, i Njegov povratak na žetvu ove zemlje u slavi Njegovog Oca, dvaput godišnje, sa razmakom od šest meseci je naravno stvarno sjajan aranžman.

Posebno se zahvaljujemo Davidu Barronu i Lindi Allevato za njihov dragoceni doprinos u ažuriranju i ispravljanju ovog izdanja.

Da li je potrebno da držimo praznike danas?

Odgovor na ovo pitanje zavisi od toga kako odgovoramo na niz drugih srodnih pitanja:

1. Da li se od nas danas zahteva da držimo zakon statuta?.....	4
2. Šta je uključeno u Statute?	11
3. Da li praznici sadrže moralne principe?.....	15
4. Da li trebamo držati Statute da bi bili spaseni?	15
5. Zašto držimo samo neke statute, ali ne sve?	16
6. Da li su praznici deo žrtvenog sistema?	17
7. Da li je sedmi dan subotni zakon ili praznik Gospodnji?	18
8. Koliko subota ima?	18
9. Šta je subotni blagoslov?	19
10. Zašto držimo samo jednu od subota, ali ne sve?	22
11. Da li je Bog ukinuo praznike?	27
12. Koliko zakona postoji?	28
13. Da li su neki zakoni ukinuti na krstu?	32
14. Da li su praznici senke ili simboli koji su završili sa antitipom?.....	43
15. Da li bi hrišćani trebali svetkovati praznike danas?.....	46
16. Da li ćemo svetkovati praznike na nebu ili na novoj zemlji?	50

Sada, hajde da istražimo odgovore na sva ova pitanja.

1. Da li se od nas danas zahteva da držimo zakon statuta?

Isti prorok na kojega se pozivamo u svakoj propovedi o upravljanju i desetku takođe je napisao ove reči od Gospoda (Jehove):

Pamtite zakon Mojsija sluge mogega, kojemu zapovjedih na Horivu za svega Izrailja **uredbe (statute) i zakone (presude)**. Evo, ja ću vam poslati Iliju proroka prije nego dođe veliki i strašni dan Gospodnji; Malahija 4:4,5

Sećaj se subotnog dana da ga svetkuješ. Još jedna stvar koju treba zapamtiti. Mojsije nije naredio Izraelu da ga svetkuje, a Gospod jeste. I tako se sećamo Subote svakog sedmog dana kako je Bog uputio Mojsiju (ne samo u 2. Mojsijevoj 20:8-11, nego i u 16:26; 31:15; 35:2; u 3. Mojsijevoj 23:3; u 5. Mojsijevoj 5:14 i Jezekilju 46:1).

Sada živimo "pred velikim i strašnim danom Gospodnjim (Jahvinim)." Jovan Krstitelj je bio "Ilija koji je trebao doći" Matej 11:14. Ali to nije bio veliki i strašan dan Jahvin. Da li se još uvek ne sećamo zakona Mojsija, statuta i presuda? Biće da je to tako.

Evo reči jednog drugog proroka na ovu temu:

Hrist je dao Mojsiju religiozna pravila koja bi trebalo da upravljaju našim svakodnevnom životom. Ovi **zakoni** su eksplicitno dati **da čuvaju** deset zapovesti. To nisu bile **senke uzorka da bi prolazile sa smrću Hrista**. One su bile **obavezujuće za čoveka u svakom veku sve dokle god traje vreme**. (*Review and Herald*, May 6, 1875 par. 10, see appendix A.)

U ovim poslednjim danima dolazi glas sa neba pozivajući vas da **držite statute i uredbe** Gospodnje. Svet je poništio **Jahvin zakon**; ipak Bog neće ostati bez svedoka svoje pravde, niti bez naroda na zemlji da proglasi svoju istinu. (*Signs of the Time*, Feb 3, 1888.)

Ako možemo prihvatiti svedočanstva od Ellen White pre 1898. godine, onda su ove izjave sasvim konkretne da statuti ne treba da odu, već su obavezujući sve dok vreme traje i da su čak i u ovim poslednjim danima statuti i uredbe i dalje zakon Jehove. U suprotnom, neka ona potvrdi svoje ranije izjave najmanje 12 godina nakon ovog kasnijeg datuma:

‘Ovog dana ti je Gospod tvoj Bog zapovedio te **statute i sudove**; Zato ih držite i činite sa svim srcem svojim i sa svom svojom dušom ...’

Ovo nije čovekov glas; to je **Hristov glas** iz stuba od oblaka. ... **Ovi tekstovi predstavljaju neprestanu obavezu svih** onih koje je Bog blagoslovio životom, zdravljem i prednostima u temporalnim i duhovnim dobrima. Ova poruka nije tokom vremena oslabila. Božji zahtevi su **sada podjednako obavezujući**, baš kao što su i sveži u svom značaju, budući da su Božji darovi neophodno novi i neprestani." (RH, Dec. 25, 1900)

"Instrukcije koje su date Mojsiju za drevnog Izraela, sa njihovim oštrim, krutim osnovama, treba da budu proučavane i poštovane od Božijeg naroda danas" (Letter 259, 1903). {1BC 1103.4}

"Zavet koji je Bog napravio na Sinaju sa svojim narodom treba da bude naše utočište i odbrana ... ‘ako ćete slušati moj glas i držati moj zavet, onda ćete mi biti posebno blago nad svim ljudima: premda je moja sva zemlja, i vi ćete biti meni carstvo sveštenika i svet narod’ ... Ovaj zavet ima toliko sile danas baš kao što je to bio kad ga je Gospod učinio s drevnim Izraelom." (SW March 1, 1904). {1BC 1103.10}

"To bi bila jedna prijatna scena Bogu i anđelima, ako bi se njegovi navodni sledbenici **ove generacije ujedinili**, kao što je to učinio i Izrael **u svečanom zavetu da drži i tvori sve zapovesti Gospoda, našeg Gospoda, i Njegove sudove i Njegove zakone."** (Southern Watchman, June 7, 1904)

"Ovo je obećanje koje Božji narod treba da napravi u ovim poslednjim danima. Njihovo prihvatanje sa Božje strane zavisi od vernog ispunjavanja uslova njihove saglasnosti sa Njim. **Bog u Svoj zavet uključuje sve koji će Ga poslušati."** (RH June 23, 1904). {1BC 1103.11}

Iz ovih citata možemo videti da su statuti, zapovesti i naredbe neprestana obaveza i da su danas i dalje važan deo zakona Jehove i Njegove istine. To bi trebalo da ih čini sadašnjom istinom.

Zavet koji je Bog predložio da napravi sa Izraelom bio je podržan Njegovim obećanjem da će ih nositi i da će im pomoći. Izrael je ovo preokrenuo i obećao

Bogu, da će sve to da radi u sopstvenoj snazi i tako pretvorio to u Stari Zavet. Pa ipak, Božje večno zavetno obećanje bilo je oduvek "Ja ću te blagosloviti" i kako je ponovio kasnije: "I duh svoj metnuću u vas, i **učinicu da hodite po mojim uredbama (statutima) i zakone (presude) moje da držite i izvršujete.**" Ezehiel 36:27.

Sledeće pitanje je: "Da li su godišnji skupovi," praznici Gospodnji "uključeni u statute ili uredbe? Sledeća izjava pokazuje da jesu.

"Ako su Izraelskoj deci bile potrebne koristi od **ovih svetih sabora** u njihovo vreme, **koliko ih još više trebamo mi u poslednjim danima** opasnosti i sukoba? A ako su ljudi sveta onda trebali svetlost koju je Bog posvetio Svojoj crkvi, koliko ih još **više treba sada!**"
(*Testimonies* vol. 6, pp. 39, 40)

Isus je ispričao priču o prazniku, o velikoj večeri, koja je ponuđena mnogima, ali je zanemarena iz više zanimljivih razloga.

Luka 14

13 "Kada pravite **gozbu**, zovite siromašne, osakaćene, hrome, slepe" 16 A određeni čovek napravi **veliku večeru**, i pozva mnoge; 17 i posla svog slugu **u vreme večere** da im kaže: "Dodite, jer je sada sve spremno". 18 A svi sa jednom saglasnošću počеше da se izgovaraju. Prvi mu reče: Kupio sam komad **zemlje**, i moram da idem i da ju vidim: molim te, izvinjavam se. 19 A drugi je rekao: "Kupio sam pet jarmova **volova** i idem da ih dokažem: molim te, izvinjavam se." 20 A drugi reče: Oženio sam se **ženom** i zato ne mogu doći. Prezauzet sam sa mojim poslom, ili oženjen sam ženom, crkvom, čije verovanje mi zabranjuje. Ova parabola je adresirana sa sledećim rečima od Ellen White. *Testimonies* volume 2 p. 573

"Bog je dao uputstva Izraelcima **da se sastaju pred Njim u zakazana vremena**, na mestu koje bi On trebao da izabere, i **da svetkuju posebne dane** u kojima **ne treba raditi nepotrebne poslove**, ali vreme je trebalo biti **posvećeno razmatranju blagoslova koje im je On dao**. U **ova specijalna vremena** oni su trebali donositi poklone, volonterske darove i darove zahvalnosti Gospodu, prema tome kako ih je On blagoslovio."... "Osim ovih posebnih religioznih praznika veselja i proslave, godišnja Pasha je trebala biti komemorirana od strane Jevrejske nacije. Gospod se zavetovao, da ako će biti verni u poštovanju Njegovih zahteva, da će ih On blagosloviti u svakom porastu i svim radovima njihovih ruku. **Bog ne zahteva ništa manje od Njegovog naroda u ovim poslednjim danima**, u žrtvama i darovima nego što je to zahtevao od Jevrejske nacije." {2T 573.1}

Ljudi koji poseduju hiljade i dalje sede kod kuće iz godine u godinu, opterećeni svojim svetskim brigama i interesima, zamišljajući da nisu u stanju da si priušte ovu malu žrtvu **prisustvovanja godišnjim skupovima da služe Bogu**. On ih je **blagoslovio u berbi i u izobilju** i okružio ih Svojim blagostanjem sa desne i sa leve strane, dok oni zadržavaju od Njega male darove koje On od njih zahteva. {2T 574.2}

Neka svi oni koji mogu, prisustvuju ovim **godišnjim skupovima**. Svi treba da osele da **Bog to zahteva od njih**. {2T 575.2}

Da se izgovaramo od Božjeg poziva da se okupimo u Njegovom određenom vremenu se dešavalo i u Pavlovo vreme.

Jevrejima

10:24 I da razumijevamo jedan drugoga u **podbunjivanju k ljubavi i dobrijem djelima**,

10:25 **Ne ostavljajući skupštine svoje**, kao što neki imaju običaj, nego jedan drugoga svjetujući, i toliko **većma koliko vidite da se približuje dan sudni**.

Način od nekih, oko 30 godina nakon krsta, bio je da odustanu od ovih određenih vremena za sakupljanje. Ovi skupovi su bili prilika da ohrabruju jedni druge u ljubavi, dobrim delima, i da prinesu dar slavopoja!

Jevrejima

13:15 Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo.

13:16 A dobro činiti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovijem žrtvama ugađa Bogu.

1 Dnevnika

23:30 I da **stoje jutrom** i hvale i slave Gospoda, i tako **večerom**,

23:31 I kad se god prinose žrtve paljenice Gospodu, u subote, i na mladine i praznike, u **broju po redu svom** svagda pred Gospodom,

Jutarnje i večernje bogoslužjenje je naše vreme da se dođe pred Oca sa zahvalnošću za "Njegova divna dela sinovima ljudskim" Psalam 107:8.

Neverovatna milost p. 76

Bog uči da bi trebalo da se sastanemo u Njegovoj kući da gajimo atribut savršene ljubavi. Ovo će da pripremi stanovnike zemlje za palate koje je Hrist otišao da pripremi za sve koji ga vole. Tamo **će se sastati u svetinji od**

subote do subote, od mladine do mladine, da se sa najuzvišenijom vrstom pesama ujediniju, **sa slavopojem i zahvalnošću** Onome koji sedi na tronu i Jagnjetu uvek i zauvek. {AG 76.4}

Mojsiju je bilo naredjeno da pozove ljude da se sastaju u određeno vreme.

4 Mojsijeva 10

10:2 Načini sebi dvije **trube** od srebra, kovane da budu; njima ćeš **sazivati zbor** i zapovijedati da polaze kampovi.

10:3 Kad obje zatrube, tada **neka se skuplja k tebi sav zbor** na vrata šatora od sastanka.

10:10 Tako i **u dan veselja svojega i na praznike svoje i početke mjeseca svojih** trubite u trube prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, i biće vam **spomen** pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš.

Pasha je bio svečani dan (prvog meseca u godini); Pedesetnica je bio dan veselja. Dan pokajanja je bio svečani dan; Tabernakli (praznik sjenica) je bio dan veselja.

Zakazano vreme, početak i završetak dana, početak vaših meseci, početak i kraj vaše godine - to su važna vremena za bogoslužjenje i druženje sa Bogom.

"Zanemarivanjem vežbanja molitve, ili angažovanjem molitve na prekide, sada i tada, kako nam se čini da je zgodno, tako gubimo svoju vezu sa Bogom." {GV 254.4}

Ne spasmodično, slučajno vreme kada je pogodno, nego redovno jutarnje i večernje bogoslužjenje, sedmično bogoslužjenje, mesečno bogoslužjenje, godišnje bogoslužjenje, molite se, zahvalnost i slavopoj zadržaće našu vezu sa Bogom.

5 Mojsijeva

28:1 Ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeći i tvoreći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uzvisiće te Gospod Bog tvoj više svijeh naroda na zemlji.

28:2 I doći će na te svi ovi blagoslovi, i steći će ti se, ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega.

28:3 Blagosloven ćeš biti u gradu, i blagosloven ćeš biti u **polju**,

28:4 Blagosloven će biti **plod utrobe tvoje**, i plod zemlje tvoje i **plod stoke** tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

28:5 Blagoslovena će biti **kotarica tvoja i načve tvoje**.

28:11 I učiniće Gospod da si **obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje** na zemlji za koju se zakleo Gospod ocima tvojim da će ti je dati.

28:12 **Otvoriće ti Gospod dobru riznicu svoju, nebo**, da da **dažd** zemlji tvojoj na vrijeme, i blagosloviće svako djelo ruku tvojih, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a sam nećeš uzimati u zajam.

Tri oblasti koje su bile izvor izgovora za one koji nisu prihvatili poziv da dođu na gozbu velike večere, su one što će Bog blagosloviti ako dođemo.

Zaharija 14

14:16 I ko god ostane od svih naroda koji dođu na Jerusolim, **svak će dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodu nad vojskama i da praznuje praznik sjenica**.

14:17 I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jerusolim da se poklone caru Gospodu nad vojskama, **na njih neće biti dažda**;

14:18 I ako se pleme Misirsko ne bi podiglo i došlo, **na koje ne dađi**, biće isto zlo kojim će Gospod udariti narode koji ne bi **dolazili da praznuju praznik sjenica**.

14:19 Taki će biti grijeh Misircima i grijeh svijem narodima koji ne bi **dolazili da praznuju praznik sjenica**.

Iako je praznik šatora prilika za okupljanje "iz godine u godinu" da se služi GOSPODU i obećanje dažda za one koji to drže, ovaj pasus u Zahariji je zbunjujući kad će se to tačno dogoditi. Ovo poglavlje počinje napadom na Jerusolim, Hristovim spuštanjem na Maslinsku Goru, konzumiranjem jezika, očiju i tela zlih ukazuju da je ta okolnost posle milenijuma. Ali opis kazne za one koji ne dolaze na gozbu ne bi se odnosio na posle-milenijalni kontekst u kome samo sveti vladaju u univerzalnoj harmoniji sa Bogom i Jagnjetom.

3 Mojsijeva 26

2 Držite subote moje, i svetinju moju poštuju; ja sam Gospod.

3 Ako hodite po mojim uredbama, i zapovijesti moje uzdržite i učinite,

4 Davaću vam dažd na vrijeme, i zemlja će rađati rod svoj, i drveta će u polju rađati rod svoj;

14 Ako li me ne uzaslušate, i ne učinite sve ove zapovijesti,

15 Ako povrgnete uredbe moje i duši vašoj **omrznu zakoni** moji **da ne tvorite sve zapovijesti moje**, i **raskinete zavjet moj**,

16 I ja ću vama učiniti ovo: pustiću na vas strah, **suhu bolest i vrućicu**, koje će vam **oči iskvariti** i dušu ucvijeliti; i zaludu ćete sijati sjeme svoje, jer će ga

jesti neprijatelji vaši.

34 Tada će zemlji biti mile subote njezine za sve vrijeme dokle bude pusta; i kad budete u zemlji svojih neprijatelja, **zemlja će počivati, i biće joj mile subote njezine.**

35 Za sve vrijeme dokle bude pusta počivaće, jer nije počivala u vaše subote, kad ste u njoj živjeli.

Zapovesti i zakoni ili uredbe (statuti)

Zapazite ovde definitivnu relaciju između **zapovesti** i **statuta**. Gospod je sa Sinajske Gore prvo izgovorio **zapovesti**, a zatim su **statuti** dati Mojsiju za podučavanje i poučavanje ljudi. Dok su presude i svedočanstva takođe pomenuti zajedno s ove dve grupe, **zapovesti** i **statuti** se često sami navode zajedno.

"Poslušajte njegove **zapovesti** i držite sve njegove **statute**"

2 Mojsijeva 15:26.

"Hodite po mojim **zakonima (statutima)** i držite moje **zapovesti**"

3 Mojsijeva 26: 3.

"Stoga držite njegove **statute** i njegove **zapovesti**"

5 Mojsijeva 4:40.

"Drži sve njegove **zakone (statute)** i **zapovesti**" 5 Mojsijeva 6: 2.

"Držite **zapovesti** Jahve i njegove **statute**"

5 Mojsijeva 10:13.

"Tvorite njegove **zapovesti** i njegove **zakone (statute)**" 5 Mojsijeva 27:10.

"Izvršujte sve njegove **zapovesti** i njegove **zakone (statute)**" 5 Mojsijeva 28:15.

"Držite njegove **zapovesti** i njegove **statute**" 5 Mojsijeva 28:45.

"Držite njegove **zapovesti** i njegove **zakone (statute)**" 5 Mojsijeva 30:10.

"Držite moje **zakone (statute)** i moje " 1 Carevima 3:14.

"Hodati u njegovim **statutima** i držati njegove **zapovesti**"

1 Carevima 8:61.

"Držite moje **zapovesti** i moje **statute**" 1 Carevima 9: 6.

"Čuvao je moje **zapovesti** i moje **zakone (statute)**" 1 Carevima 11:34.

"Držite moje **zakone (statute)** i moje **zapovesti**" 1 Carevima 11:38.

"Držite moje **zapovesti** i moje **zakone (statute)**" 2 Carevima 17:13.

"Moje **zakone (statute)** i moje **zapovesti**" 2 Dnevnika 7:19.

"Zapovesti Jahve i njegovih uredaba (propisa) Izraelu"

Jezdra 7:11.

"Ako prekrše moje uredbe (**statute**) i ne drže moje **zapovesti**"

Psalam 89:31.

"Tvoje **zapovesti**, koje sam voleo; i razmišljam o tvome **zakonu (statutima)**"
Psalam 119: 48.

Zapovesti napisane na kamenu postavljene su u Kovčeg zaveta. Nisu bile dostupne ljudima, čak ni sveštenicima, dozvoljeno je samo prvo-svešteniku da bude u Svetinji nad Svetinjama gdje je kovčeg bio postavljen, čak i tada su bile ispod pokrivača sedišta (prestola) milosti. Tako su zapovesti bile nevidljive za ljude. Ali statuti i presude napisani su u knjizi zakona koji je postavljen na strani kovčega a kopija je data sveštenicima da uče ljude, čitajući im na prazniku senica (šatora) svake sedme godine. 5 Mojs. 31:10, 11.

Zapovesti su prvo bile nevidljive; a zakoni (statuti) su dati sledeće i bili su vidljiva kopija ili slika zapovesti. Statuti objašnjavaju i veličaju zapovesti.

Ova relacija između zapovesti i statuta se ogleda u odnosu između izvora-kanala, i drugih predstavljanja Oca-Sina.

Otac svetlosti koji je izvor svakog dobrog i savršenog poklona (Jakov 1:17), "nevidljivi, taj jedini mudri Bog" (1 Tim 1:17), "koga niko nije video, niti može videti" (1 Tim 6: 16) i "Njegov dragi Sin ... lik nevidljivog Boga" (Col 1: 13, 15), "izrazito obličje Njegovog bića" (Jev 1: 3).

Nevidljivo Poreklo

Bog, Otac

Zapovesti

Veća svetlost (sunce) (1Mojs.1:14)

sakriveno noću

Vidljiva Manifestacija

Isus, Sin

Statuti

manja svetlost (mesec)

zavisno od Sunca

Kako što "svi trebaju poštovati Sina kao što poštuju Oca" (Jovan 5:23), tako i mi trebamo da poštujemo statute kako i poštujemo zapovesti.

2. Šta je uključeno u Statute?

Ovi **statuti (zakoni)** su eksplicitno dati da **čuvaju** deset zapovesti ...

Ove **naredbe (statuti)** bile su **uspostavljene snagom moralnog zakona** i one su jasno i definitivno objasnile taj zakon.

(*Review and Herald*, May 6, 1875 par. 10, see appendix A.)

Statuti čuvaju deset zapovesti, jer izražavaju principe zakona Božjeg carstva, i primenjuju se silom moralnog zakona, oni jasno i definitivno objašnjavaju taj zakon i izjavljuju jasno blagoslov u poslušnosti. Oni su direktive koje je Gospod dao svom narodu.

A sada potpuna referenca od Ellen White iz 1900. bez elipse:

“Danas ti Gospod Bog tvoj zapoveda da izvršuješ ove **uredbe (statute) i ove zakone (presude)**. Pazi dakle i izvršuj ih od svega srca svojega i od sve duše svoje. Danas si se zarekao Gospodu da će ti biti Bog i da ćeš ići putovima njegovijem i držati uredbe (statute) njegove, i zapovijesti njegove i zakone (presude) njegove, i da ćeš slušati glas njegov.’

Ovo nije čovekov glas; to je **Hristov glas** iz živog stuba od oblaka.

Pažljivo pročitajte sve iz **5 Mojsijeve 26. takode 27. i 28. poglavlja**; jer ovde su jasno naznačeni **blagoslovi u poslušnosti**. Ove smernice, koje je Gospod dao Svojom narodu, izražavaju **principe zakona Božjeg carstva**, i oni su postali specifični, tako da um ljudi ne ostane u neznanju i nesigurnosti. **Ove reči predstavlja neprestanu obavezu svih** onih koje je Bog blagoslovio životom, zdravljem i prednostima u ovozemaljskim i duhovnim stvarima. Ova poruka nije umanjena tokom vremena. **Božji zahtevi su upravo sad obavezujući**, i baš tako novi u svom značaju, kako su Božji darovi sadašnji i neprestani." *Review & Herald* Dec 25, 1900

Statuti su onda potčinjeni pod Deset zapovesi, ali dobijaju autoritet i moć iz tog moralnog zakona. Statuti predstavljaju, objašnjavaju i uvećavaju deset pravila. Odnos između statuta i Božjeg zakona je paralelan prema onom između Božjeg Sina i Njegovog Oca, Večnog, -- "poreklo svih bića i izvor svega zakona" *Great Controversy* p. 479.

Dakle, šta je u ova tri poglavlja koje Ellen White preporučuje da pažljivo pročitamo?

5 Mojsijeva 26. poučava narod da

1. Daruju svoje **prve plodove** Gospodu, da Mu služe i da pamte kako je Bog vodio Jakova iz zemlje Labana u Egipat i u Kanaan. Da se radujemo u svim dobrima koje nam je Gospod dao.

2. **Desetak treće godine** je za sveštenike, strance, siročad i udovice.

5 Mojsijeva 27. ih upućuje:

1. Postavite glomazno omalterisano **kamenje na Ebal-u** i napišite na njih reči zakona.

2. Nemojte napraviti bilo kakvu **skulpturu ili sliku**

3. Ne sramotite svoje **roditelje**
(zvuči poput Deset zapovesti)

4. Nemojte ukloniti **orijentir svog suseda**

5. Nemojte **slepe** zavesti s puta

6. Ne izvrćite presudu **strancu, siročetu** ili **udovici**
7. **Ne leži** sa ženom tvoga oca
8. **Ne leži** ni sa jednom životinjom
9. **Ne ležite** sa svojom sestrom, tetkom ili svekrvom
10. Ne udaraj (ubij) suseda tajno
11. Ne uzimajte **nagrade da ubijete** nevinog čoveka.

28. poglavlje jednostavno navodi sve **blagoslove** za držanje ovih statuta i sva prokletstva za njihovo ignorisanje.

Ali to nisu jedini statui.

Počevši od poglavlja 12 tu je još jedna lista:

1. **Uništite sve idole** i pagane bogove zemlje kada uđete u njega.
2. **Ne jedite krv.**
3. **Nemojte jesti desetak** svojih letina kod kuće,
nego sa svojom porodicom i sveštenikom gde on služi.

Poglavlje 13 se nastavlja:

1. Kamenuj do smrti bilo kog proroka ili člana porodice
koji pokušava da vas navede da služite **drugim bogovima**.
2. Potpuno uništite bilo koji grad
koji pokušava da vas navede da služite **drugim bogovima**.

Poglavlje 14 ima više statuta:

1. Nemojte **seći sebe niti brijati glave**
kada žalite za mrtvim.
2. **Ne jedite odvratne stvari** poput kamila, zečeva, svinja, orlova, mrliča,
jastreba, vrana, sova, pelikana, roda i svih letećih insekata.

Poglavlje 15 takođe:

1. Oslobodite svoje robove i sve dugove **svakih sedam godina**.
2. **Budite velikodušni sa siromašnima** i pružite im ono što im treba.
3. Nemojte raditi sa prvorodenim kravama niti strizati prvence ovaca.

Poglavlje 16 se nastavlja sa:

1. Svetkujte prvi mesec u držanju **Pashe**.
2. Jedite **beskvasni hleb sedam dana**, a sedmi je svečan dan bez rada.
3. Brojte **sedam sedmica** i dajte Gospodu
prema Njegovim blagoslovima.
4. **Radujte** se Gospodu sa svojom porodicom, strancem, pastorom,
siročetom i udovicom.
5. Svetkujte **praznik šatora** sedam dana

nakon žetve vaših useva.

6. **Tri puta godišnje** svi će se pojaviti pred Gospodom:
 - a. Praznik beskvasnog hleba
 - b. Praznik sedmica
 - c. Praznik tabernaklova (šatora ili senica)
7. Sudije ne smeju primati **mito**.
8. Ne postavljajte **šumarak** blizu vaših oltara niti bilo kakve **slike ili lika ili skulpture**.

Poglavlje 17:

1. Ne žrtvujte **životinje sa manama**.
2. Kamenujte do smrti svakog ko **služi drugom bogu**, suncu, mesecu ili vojsci nebeskoj (zvezdama).
3. Prihvati **presudu sudije**;
Kamenuj one koji odbiju da prihvate njegovu presudu.
4. Postavite samo one **careve nad vama** iz sopstvenog naroda.
5. Car mora da **čita iz zakona**
i sledite to sve dane njegovog života.

Poglavlje 18:

1. Sveštenici treba da se podržavaju **žrtvama i prvinama**.
2. Ne provodite svoju **decu kroz vatru**, niti koristite **divinaciju (gatanje)** i **slavljenje vremenskih običaja**.
3. Ne dozvoljavajte mesto bilo kakvom **mađioničaru, veštici, vračaru, konzultaru poznatih duhova, čarobnjaku ili prizivaču duhova (nekromancera)** u zemlji.

Ne bi trebalo da imamo problem sa skoro svim ovim odredbama. Kamenovanje ljudi i žrtvovanje životinja su dva upadljiva izuzetka. Hrist je prouzrokovao "da žrtve i darovi prestanu" kada je umro na krstu, Dan 9:27. Kamenovanje je bio deo statuta koji nisu bili dobri. Priloženi su zakonu, jer je to bila praksa koju je Izrael sa sobom doneo iz Egipta. Ezek 20:25, 2 Moj 8:26; 17:4, 1SP 265.2.

Obratite pažnju upravo u 16. poglavlju obilnim detaljima koji su nam dati za svetkovine, tri puta godišnje, kada bi se ljudi okupljali da služe Bogu i da se raduju pred Njim. Po svemu tome praznici su u velikoj meri deo statuta. Međutim, oni nikako ne mogu biti uključeni u "**slavljenja vremenskih običaja**" zabranjeno u 18. poglavlju.

3. Da li praznici sadrže moralne principe?

"Ponovo su ljudi bili podsećani na **svetu obavezu** subote. **Godišnji praznici su bili uspostavljeni**, na koje su se svi ljudi ove nacije trebali sakupljati pred Gospodom, donoseći Mu svoje darove zahvalnosti i prvine plodova Njegovih blagoslova. Predmet svih ovih propisa bio je obrazložen: oni nisu proizlazili iz upotrebe čisto despotskog suvereniteta; nego su svi dati za dobro Izraela. Gospod je rekao: "Vi ćete biti Meni sveti narod" – dostojni svetog Božjeg priznanja." (*Patriarchs and Prophets* p. 311)

Subota je moralni zakon. Godišnji praznici su bili uspostavljeni da ih podsjećaju na svetu obavezu subote. Godišnji praznici su podsetnik na moralni princip u suboti. Godišnji praznici služe za izražavanje hvale i zahvalnosti za Božju dobrotu. To su moralni principi. Godišnji praznici nisu bili upotreba neograničene vrhovne vlasti (suvereniteta), što znači da Bog nije odlučio da ih primora da to čine zato što je On to jednostavno poželeo. Ovi praznici su bili za njihovo **dobro**. Dobro je moralni princip.

Pozivanje celog Izraela na službu stvorilo je širu priliku za druženje i slavopoj. Ovo pravi godišnje subote da proširavaju i uvećavaju princip sedmične subote. Sugestija da je godišnja subota samo ceremonijalna baca ljagu na sedmi dan Subotni i smanjuje značenje subote. Međutim, da bi godišnji praznici bili podsetnici na svetu obavezu subote, moralo se je uključiti i proširenje tog samog moralnog principa, inače ne bi mogli biti podsetitelji na subotu duhom i istinom.

4. Da li smatramo da moramo držati statute da bi bili spaseni?

Uzmite ovo pitanje jedan korak dalje.

Moramo li držati deset zapovesti da se spasemo?

Rimljanima 3:20 Jer se djelima zakona nijedno tijelo neće opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grijeha.

Da bi držali 10 zapovesti kao *sredstvo* za spašavanje to nikada neće opravdati ni jednu osobu. Spasenje se dobija samo kroz Hristovu žrtvu. Ali, kada dobijemo ovo spasenje verom u Isusa, Bog održava svoje obećanje i zapisuje svoj zakon na našem srcu.

Jevrejima 8:10 Jer je ovo zavjet koji ću načiniti s domom Izrailjeviem poslije onijeh dana, govori Gospod: daću zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisaću ih, i biću im Bog, i oni će biti meni narod.

Ova činjenica važi za statute, kao i za 10 Zapovesti. Ni jedno od ovih nije sredstvo spasenja, već će se oboje otkriti u životu spasenih, jer će na našim srcima biti upisani principi zakona. U sledećoj izjavi vidimo kako je ovaj princip jasno otkriven.

Gospod u Njegovoj velikoj milosti poslao je najdragoceniju poruku Svom narodu preko Eldera Vagonera i Dzonsa. Ova poruka je bila da se još više istakne uzdignuti Spasitelj pred svetom, ko je žrtva za grehe čitavog sveta. Ona je predstavljala opravdanje kroz veru u Sigurnost; ona je pozvala narod da primi Hristovu pravdu, koja se manifestuje u poslušnosti svim zapovestima Božjim. *Testimonies to Ministers* p. 92

Opravdanje verom vodi ka poslušnosti svim Božijim zapovestima a Njegove zapovesti nisu teške (mučne).

1 Jovan 5:3 Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške.

5. Zašto držimo samo neke statute, ali ne sve?

Statuti su mešavina nekih prilično razumnih i takođe nekih krajnje nepraktičnih propisa. Ali ako se desetak i diskriminacija čiste i nečiste hrane prihvati, šta onda trebamo uraditi sa pravilima za careve, životinje sa manama, i prvincima iz stada?

Neki tvrde da ne možemo da izaberemo samo koji statuti treba da se drže – treba da bude sve ili ništa, kažu oni. Ali postoji bar jedan princip kojega možemo pratiti: oni (statuti) koji se bave sistemom žrtava više nisu primenjivi. Darovi za jelo i piće, žrtve za greh, žrtve za krivična dela (prekršaje), žrtve zahvalnosti, obredi crvenih junica za prečišćavanje, rituali za čišćenje gube - sve što ima vezu sa krvnom ili vatrenom žrtvom – može da se odbaci, Dan. 9:27. Jedina žrtva koja nam je dozvoljena danas je živa žrtva od nas samih i žrtva slavopoja. Rimljanima 12: 2; Jeremija 33:11; Jevrejima 13:15.

Zapovest subote u okviru 10 Zapovesti nas uči da dopustimo odmor našoj posluži i našoj stoci. To ne znači da svaki čuvar subote mora imati slugu i stoku. To je uključeno u kontekst u kome se primenjuje. Ovo isto važi i za sve ostale statute. Statuti koji zabranjuju kuvanje jagnjeta u majčinom mleku ili zabrana strizanja brade u čast mrtvih se ne primenjuju u našem društvu danas.

Savremeni jevrejski medicinski stručnjaci objašnjavaju na taj način da nije korisno da jedete meso sa mlečnim proizvodima zajedno. U suštini je kako da se razjasni i primeni ovaj princip.

Poslanica Jevrejima daje aluziju na žrtvu zahvalnosti povezanu sa dnevnim, sedmičnim, mesečnim i godišnjim zakazanim vremenima opisanim u 1 Dnevnika.

“Kroz njega dakle da **svagda** prinosimo Bogu **žrtvu hvale**,
to jest, plod usana koje **priznaju** ime njegovo.” Jevrejima 13:15

“I da stoje **jutrom** i **hvale** i **slave** Gospoda, i tako **večerom**,
31 I kad se god prinosе **žrtve** paljenice Gospodu, u
subote, i na **mladine** i **praznike**, u broju po redu svom
svagda pred Gospodom, 1 Dnevnika 23:30,31

Spaljivanje žrtava nevinih životinja prestalo je sa smrću Božjeg Jagnjeta. Ipak, mi i dalje prinosimo žrtvu zahvalnosti. I pre i nakon krsta, one su bile prinose "kontinuirano".

Postoji i problem sa primenom određenih presuda danas. Ne kamenujemo ljude koji prikupljaju drva u subotu, koji obožavaju druge bogove, ili vrše preljubu, jer ne živimo pod Izraelskom nacijom. Praksa kamenisanja je dodata zbog tvrdoće njihovih srca; to je odražavalo njihovu vlastitu ideju. Izrael je doneo običaj kamenovanja iz Egipta.

A Mojsije reče: ne valja tako; jer bismo prinijeli na žrtvu Gospodu
Bogu svojem u što je nečisto Misircima; a kad bismo prinijeli na žrtvu
što je nečisto Misircima na oči njihove, ne bi li nas **pobili kamenjem**?
2 Mojs 8:26

A Mojsije zavapi ka Gospodu govoreći: šta ću činiti s ovijem
narodom? Još malo pa će me **zasuti kamenjem**. 2 Mojs 17:4

Kaži im: tako ja živ bio, kaže Gospod, **učiniću vam onako kako ste
govorili i ja ćuh**. 4 Mojs 14:28

Jer kakovijem sudom sudite, onakovijem će vam suditi; i kakovom

Danas smo podložni zakonima zemlje u kojoj živimo. Rim 13: 1, 2

6. Da li su praznici deo žrtvenog sistema?

Žrtveni sistem uključuje sve detaljne odredbe; odnosno za koju vrstu žrtve je potrebna koja vrsta životinja. Jagnje prve godine za žrtvu greha; vo za žrtvu za prekršaj, par grlica ako je neko bio siromašan, itd. Postojale su konkretne procedure za pripremu žrtve, priređivanje na oltaru, šta da se radi sa krvlju i pepelom, šta bi smelo da se jede i da li su tu bili uključeni darovi jela i pića, itd. Gotovo sve se je činilo sa žrtvama – apsolutno sve.

Praznici, svi praznici Gospodnji, su bili povezani sa određenim žrtvama. Iz 4 Mojsijeve 28 možemo naučiti sledeće:

Subota: 2 jagnjeta sa obredom jela i pića
plus jutarnje i večernje žrtve
Pasha: 2 vola, 1 ovan, 7 jagnjadi, 1 jare i pashalno jagnje
Beskvasni: 2 vola, 1 ovan, 7 jagnjadi, 1 jare,
plus jutarnja žrtva za 7 dana
Pentakost: 2 vola, 1 ovan, 7 jagnjadi, 1 jare, plus jutarnja žrtva
Trube: 1 vo, 1 ovan, 7 jagnjadi, 1 jare, plus jutarnja
žrtva i mesečne žrtve
Pomirenje: 1 junac, 1 ovan, 7 jagnjadi, 1 jare, plus 2 jareta
Tabernakli: (prvi dan) 13 bikova, 2 ovna, 14 jagnjadi, 1 jare, plus jutarnja
žrtva; sve isto za 7 dana osim svakog narednog dana sa jednim
bikom manje nego predašnjeg dana

Svi praznici su imali žrtve paljenice, čak i sedmi dan subotni.

7. Da li je subota sedmog dana statut ili praznik Gospoda?

Prvi praznik koji se spominje u 3 Mojsijevoj 23. i u 4 Mojsijevoj 28. je praznik sedmične subote.

Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: **praznici Gospodnji**, koje ćete zvati sveti sabori, ovo su **praznici moji**: Šest dana radi, a **sedmi dan, koji je subota za počivanje**, neka bude sveti sabor, ne radite nijednoga posla; **subota je Gospodnja** po svijem stanovima vašim. Ovo su **praznici Gospodnji**, sabori sveti, na koje ćete se sabirati u vrijeme njihovo: 3 Mojs 23

A u subotu **dva jagnjeta** od godine zdrava, i dvije desetine bijeloga brašna smiješana s uljem za **dar (jela) s naljevom (pićem)** njegovijem. To je subotna žrtva paljenica svake subote, osim **svagdašnje žrtve paljenice i naljeva** njezina. 4 Mojs 28:9-10

Svake subote su prinete četiri životinjske žrtve i dva dodatna dara. Ali iako su se žrtve završile na krstu, subota nije bila pogođena, jer je i komemorativna i tipična. Subota stvaranja je osnova čitavog sopstvenog sistema, sistema kaskadnih subota, koji svi imaju sedmičnu subotu kao njihovu osnovu ili izvor. Sedma sedmica, sedmi mesec, sedmogodišnje subote potiču i imaju svoje poreklo u sedmičnom, sedmom subotnom danu. To je izvor blagoslova koji donosi vremena duhovnog osvežavanja.

Vremenski rok	Događaj	Šest, sedam i odmor	Referenca
Sedmi sat	Dnevna žrtva	6 sati između jutarnje i večernje žrtve. 6 sati da je Hrist visio na krstu, a zatim odmor.	Marko 15:25; 15:34; Dela 3:1; Ps 141:2; 4 Mojs 28:8
Sedmi Dan	Subota	6 dana rada onda odmor	2 Mojs 20:8-10
7 Dana	Beskrvasni hleb	7 dana oslobađanja od kvasca (greha)	3Mojs 23:6
7 Nedelja + 1 dan	Pedesetnica	Broj 7 sedmica do Pentakosta onda odmor	3Mojs 23:15
Sedmi mesec broji 7 mladina	Trube, otkup, Tabernakli (7 + 1 dana)	Broj 6 meseci a zatim 3 praznika u sedmom mesecu	3Mojs 23:24-39; Iza 66:23, 2 Car 4:23; Ezek 46:1

Sedma Godina	Agrarna subota	Broj 6 godina tada sedma godina odmora	3Mojs 25:3
7X7 Godina + 1	Jubilej	Broj 7x7 godina do jubileja onda odmor	3 Mojs 25:8-10
7 x 1000 godina	Milenijum	Broj 6 x 1000 godina onda odmor	Otkrivenje 20:6

8. Koliko ima Subota tamo?

Na kraju šest radnih dana je Subota sedmi dan Gospodnji.

Prvog meseca 15. dana je prva godišnja subota beskvasnog hleba.

Posle sedam dana je druga godišnja subota beskvasnog hleba.

Na kraju sedam nedelja svake godine (posle prve godišnje subote) je godišnja subota zvana Pentekost (pedesetnica).

Prvog dana sedmog meseca je godišnja subota truba.

Desetog dana tog meseca je godišnja subota, dan pomirenja.

Petnaestog dana tog meseca je prva godišnja subota šatora (senica).

Posle osam dana je druga godišnja subota tabernakli (senica).

Na kraju šest sezona zasada zemljište održava agrarnu subotu za odmor.

Nakon sedam agrarnih subota, zemlja drži jubilarnu subotu.

Ovo se dešava u 50. godini, što rezultira dvema (1 ½) uzastopnim zemaljskim subotama.

Na kraju šest hiljada godina greha, Zemlja će održati sedmi milenijum, 1000 godina subotnog odmora za ceo svet.

To je puno subota!

Svake sedme godine i svake 50. godine zemlja je držala subotu u kojoj nije bilo sađenja, poljoprivrednici su odlazili na odmor, a zemlja se odmarala. Ovo je bila žrtva, ne sa stokom, nego žrtva u poslu dok su se u potpunosti poverili obećanom blagoslovu Jehove da učini čudo u šestoj godini, isto kako je On učinio šesti dan kada je bio dao dvostruki deo mane u pustinji. A šeste godine pre sedme agrarne subote, bio je trostruki blagoslov da bi ih održao kroz sedmu (a sada 49.) godinu, a takođe i kroz 50. jubilarnu godinu!

Da li bi trebali da dopustimo da zemlja počiva svake sedme godine i godinu jubileja? Moderni organski vrtlari prepoznaju mudrost dopuštanja zemljištu na odmor, rotirajući useve i dopuštajući da se tlo i nežni ekosistem podmlađuju.

9. Šta je Blagoslov subote?

“I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svih djela svojih, koja učini; I **blagoslovi** Bog sedmi dan, i **posveti ga**, jer u taj dan počinu od svih djela svojih, koja učini”
1 Mojs 2:2, 3

“Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, more i što je god u njima; a u sedmi dan počinu; zato je **blagoslovio** Gospod dan od odmora i **posvetio ga**.” 2 Mojs 20:11

Sedmi dan, sedmičnu subotu je Bog blagoslovio i posvetio. Međutim, blagoslov subote se proširuje na sve dodatne subotne principe - sedmu sedmicu, sedmi mesec, sedmu godinu, i sedam puta sedmu godinu, jubilej. Zbog toga nam je rečeno da naučimo brojati po sedam.

Zbog posebnih nagrada koje je Bog dodelio sedmom danu, on je **obavezao svoj narod da broje po sedmicama** da ne bi zaboravili svog Stvoritelja koji je za šest dana stvorio nebesa i zemlju i počinnuo sedmog dana. 3SG 53.1

Obratite pažnju i na ovu referencu o *svakoj* subotnoj instituciji, a ne samo na subotu ustanovu:

Svaka subotna institucija nosi ime svog autora, jednu neizbrisivu oznaku koja pokazuje autoritet svake od njih. Naš posao je da navedemo ljude da to razumeju. 6T 352

Svake sedme godine zemlja je počivala, "subota počinka zemljištu, subotu za JHVH-ea" 3 Mojs 25:4

“Pustiću **blagoslov** svoj na vas šeste godine, te će roditi za tri godine.”
3 Mojs 25:21

Kao i blagoslov mane šestog dana u 2 Mojsijevoj 16, šesta godina pre 49. godine dobiće trostruki blagoslov, dovoljan da održi ljude tri godine (sedme

godine agrarne subote i osme godine Jubileja što je isto agrarna subota) sve dok se žetva ponovo može obrati.

Blagoslov je takođe obezbeđen za one koji bi dolazili tri puta godišnje da se okupljaju na zakazane svete sabore.

“Praznik sjenica praznuj sedam dana... Sedam dana praznuj praznik Gospodu Bogu svojem u na mjestu koje izbere Gospod, **kad te blagoslovi** Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih; i budi veseo. Tri puta u godini neka dođe svako muško pred Gospoda Boga tvog na mjesto koje izbere: na praznik prijesnijeh hljebova, na praznik sedmica i na praznik sjenica, ali niko da ne dođe prazan pred Gospoda; Nego svaki s darom od onoga što ima, prema **blagoslovu** Gospoda Boga tvog kojim te je darivao.“
5 Mojsijeva 16:13-17.

Ne samo sedmi dan i sedma godina, već se sedmi mjesec razlikuje kao posebno vreme za odmor. 3 Mojsijeva 23:24 uvodi sedmi mesec sa zanimljivim izrazom u verziji Septuaginte:

λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ
Reci sinovima Izraelovim i kaži im u mesecu sedmom na mladinu

τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν **ἀνάπαυσις** μνημόσυνον σαλπίγγων κλητῇ
tog meseca jeste vaš **veliki-odmor** služba za spomen na trube sabor

ἁγία ἔσται ὑμῖν
sveti jeste vama

Prvi dan sedmog meseca je praznik truba, jedini festival mladog meseca koji ima subotni odmor, na grčkom to je riječ *anapousis*.

ana- prefiks koji ukazuje na povećanje, podizanje, izgradnju.
-pousis znači pauza, odmor. Zajedno "velika subota".

Deset dana kasnije je dan očišćenja (otkupljenja).

Zapazite kako se *anapousis* opet pojavljuje u 3 Mojsijevoj 16:31:

σάββατα σαββάτων **ἀνάπαυσις** αὕτη ἔσται ὑμῖν καὶ ταπεινώσετε
Subota od subota **veliki-odmor** to jeste vama i ponizite se

τὰς ψυχὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον
psihički vaš zakon zauvek

Dan otkupljenja je jedini godišnji sabor sveti koji je *shabbat* od subota. Kao i sedmična subota, to je takođe dan u kome ništa ne treba raditi. Zato se ona zove subota od subota ili subota nad subotama. Ovo je takođe jedino mesto u Svetom Pismu, gde se direktiva eksplicitno daje, kada treba započeti i završiti svetkovanje subote.

σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἀπὸ
Subota od subota jeste za vas i mučite psihički sebe od

ἐνάτης τοῦ μηνὸς ἀπὸ ἐσπέρας ἕως ἐσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα
devetog od tog meseca od večera do večera praznujte tu subotu

Za drevni Izrael je to bio najsvetiji dan cele godine. Od zalaska sunca do zalaska sunca, ljudi su trebali "ugroziti" svoju dušu. A ko to ne učini tog dana, bi rezultiralo stalnim rastankom. Za duhovni Izrael danas antitipski "dan" je vreme treznog pripremanja i čišćenja duše, jer će na kraju ovog vremena naš Prvosveštenik napustiti Svetinju-nad-svetinjama da da svečanu izjavu: "Onaj ko je svet neka još bude svet ... onaj koji je pogan, neka se još pogani" Otkrivenje 22:11.

Pet dana kasnije počinje sedmodnevni festival Tabernakla. Prvi i poslednji dani su subote *anapausis*, povećani odmor kao u 3 Mojs 23:39:

καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου τούτου
i petnaestog dana u mesecu od tog sedmog (meseca)

ὅταν συντελέσητε τὰ γενήματα τῆς γῆς ἐορτάσετε τῷ κυρίῳ
kada berete ovaj plod od te zemlje praznujte Gospodu

ἐπτὰ ἡμέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ **ἀνάπαυσις** καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
sedam dana dan prvi **veliki-odmor** i dan

ὀγδὴ ἀνάπαυσις
osmi **veliki-odmor**

Intenziviranje odmora nastupa u sedmom mesecu sa četiri od celokupnih sedam godišnjih subota koje padaju u to vreme.

1. Mesec

7. Mesec

Osmi dan senica, koji se zove Veliki dan (plavo G) je pozicioniran nakon sedmodnevnog jesenskog praznika, a ogledava se u Pashi (crno P) koja se nalazila neposredno pre sedmodnevnog praznika bezkvasnih hlebova u proleće.

LXX Septuagint, grčki prevod Starog Zaveta koristi samo reč *anapausis* za tri jesenja festivala. Kada je Isus ustao u poslednji dan praznika senica, u Veliki Dan, i rekao: "Onaj koji je žedan, neka dođe k meni i pije!" ponovio je poziv koji je dao u Mateju 11:28: "Dođite k meni svi koji ste umorni i natovareni, a ja ću vas *ἀναπαύσω*", dati ću vam *anapausis*, i Ja ću povećat vaš *odmor*.

Ovo povećavanje odmora koje se zadobija subotnim sastancima pravi razliku između mudrih i ludih devojaka. Mudre su imale dodatno ulje u svojim sudovima. One su stajale na mesecu i obučene u sunce. One znaju da je Gospod odredio mesec za zakazane sastanke. Ps 104: 19.

Značajno je da device čuju ponoćnu viku što ih budi. U istoriji Adventista Ponoćna Vika je poruka koju je Samuel Snov isporučio jula 1844. Ova poruka govori o vremenu Dana otkupljenja prema biblijskom kalendaru. Anđeo je rekao sestri Ellen White da će ova poruka rasvetliti put sve do Božjeg grada.

Dok sam se molila na porodičnom oltaru, Sveti Duh je pao na mene, i ja kao da sam se sve više i više dizala, daleko iznad mračnog sveta. Okrenula sam se da potražim ljude adventa na svetlu, ali ih nisam mogla pronaći, tada mi je glas rekao: "Pogledaj ponovo, i pogledaj malo više." Na to sam podigla oči i videla pravu i usku stazu, uzdignutu visoko iznad sveta. Na tom putu, adventni ljudi su putovali u grad, koji se nalazio na dalekom kraju puta. **Velika svetlost se je nalazila iza njih na početku staze, za koju mi je rekao anđeo da je bila ponoćna vika.** Ova svetlost je sijala sve duž staze i davala svetlost njihovim stopalima, tako da se oni ne bi spotakli. Ako bi držali oči na Isusu, koji je bio neposredno pred njima, i vodio ih do grada, bili su sigurni. EW 14.

Anapausis ili blagosloveni odmor Hrista koji dolazi kroz subotu počeo je da se razdanjuje u umovima Božjeg naroda putem poruke A.T. Jonesa u Februaru 1893. godine, koja je bila tačno 49 godina posle 1844.

Još jedna stvar: ko je bio stvarno prisutan agent u stvaranju? [Skup: "Hrist".] Ko je to bio što se je odmarao? [Skup: "Hrist".] Ko se je okrepio? [Skup: "Hrist".] Ko je blagoslovio? [Skup: "Hrist".] Čija prisutnost je u toku dana? [Skup: "Hristova".] Čije prisustvo taj dan čini svetim? [Skup: "Hristovo"] Tada čovek koga prisustvo Isusa Hrista ne posvećuje, i ne čini svetim, i ne blagosilja, i kome ne donosi odmor, zašto, on ne može da drži subotu. Zar ne vidiš, jedino sa Hristom u nama se subota može držati; jer subota donosi i ima u sebi prisustvo Hrista. A.T. Džons, GCB Sermon 20, 1893.

Hrist je Gospodar subote, i to je Njegov Duh koji dolazi u srca onih koji na Njega čekaju u svakoj zbirci od sedam. Svaka grupa od sedam je priprema za poslednji i sedmi milenijum, kada počinje milenijum odmora. Pošto držimo svaku zbirku od sedam, mi primamo više ulja u naše sudove da budemo spremni za ponoćnu viku, izađite mu u susret da se upoznate s Njim. Oni koji su bdili i čekali kod svake vremenske institucije biće oni koji su spremni za posladnu krizu i spremni za završni Jubilej.

I kada je beskrajni blagoslov bio izgovoren za one koji su poštovali Boga u svetkovanju Njegove subote, došlo je do snažnog uzvika pobeđe nad zverkom i njenom ikonom. [35] **Zatim je započeo jubilej**, kada zemlja treba da se odmara. EW 34, 35

Božji narod će držati Jubilej subotnih godina upravo pred Drugim Hristovim dolaskom. Da li to ne ukazuje na to da će i ova subotna zbirka godina biti primenjena u ovim poslednjim danima?

10. Zašto držimo samo sedmičnu Subotu a ne i druge subote?

Sedmična subota se po naređenju držala u Starom zavetu; dok u Novom zavetu *posebno* nije bilo zapovedeno, ali primer Isusa i apostola svedoči o njevoj kontinuiranoj važnosti i vrednosti.

Godišnji praznici ili subote su se po naredbi držale u Starom zavetu; one nemaju naredbu *jer se* u Novom zavetu, ali primer Isusa i apostola svedoči o njihovom trajnom značaju i važnosti.

Ovo je princip nasledstva: kao što je Hrist nasledio autoritet svog Oca, tako i godišnje subote nasleđuju realnost sedminke subote. Postoje jedni koji

negiraju nasleđstvo Božjeg Sina, dok drugi negiraju nasleđe godišnjih subota; obe grupe gube veliki blagoslov.

Kako mnogi pokušavaju dokazati Božanstvo i autoritet Hrista kao nezavisnog od svog Oca, tako i mnogi pokušavaju da dokažu opovrgavanje godišnje subote kao nezavisne od sedmične subote. Ako držimo ključ nasleđivanja u sinovstvu Hristovom, onda možemo otključati blagosloveno nasleđstvo koje se nalazi u godišnjim subotama što proizlazi iz sedmične subote.

Subota sedmog dana je ujedno komemorativna i tipična. Svakih sedam dana služimo Stvoritelja za Njegovu veliku kreativnu silu, a sedminka subota ima svoje antitipove u sedmoj sedmici, sedmom mesecu, sedmoj godini, sedmoj agrarnoj suboti i sedmom milenijumu.

Takođe, godišnje subote su i za spomen i tipične. Iako su žrtve bile vezane za njih njihova relevantnost je nastavljena kada se žrtveni sistem završio na krstu, zato što su i memorisali unazad i za obeležje simbola unapred.

Memorije

Praznici su prvobitno komemorisali događaje u iskustvu drevnog Izraela. Tako,

- **Pasha** je pominjala zadnju noć u Egiptu i oslobođenje od faraona.
- **Beskvasni hleb** je podsećao na manu koju su imali dok su napustili Egipat.
- **Pentekost** je uspomena na spuštanje Boga i Njegovog Sina na planinu Sinaj.

Jesenji festivali su očigledno manje povezani sa nekim poznatim događajem one godine izlaska. Da li je prvi dan pomirenja bio sproveden te jeseni? Da li su trube bile upotrebljene deset dana pre toga? Svetilište u pustinji bi prvo moralo biti napravljeno. Da li bi to moglo biti ostvareno na vreme? Mojsije je bio na gori 80 dana: ima samo oko 130 dana (manje više) između Pedesetnice i dana otkupljenja. Mojsije bi sigurno trebao nadgledati taj rad. Nema preciznog vremenskog dnevnika koji tvrdi kako se sve to odigralo te godine. Takođe moramo uzeti u obzir otpad sa zlatnim teletom i dejstvo toga na izgradnju Svetinje u Izraelu koji je usporio njihov napredak. A da li je to imalo nekog uticaja na njihovu službu Jehovi?

Senice obeležavaju život po šatorima još 40 godina u pustinji. Ali to je započelo čim su napustili Egipat, ili bar kada su stigli do Elim-a, njihov prvi širi tabor. Kasnije je to bilo vezano za letnju žetvu pšenice, ali to nije počelo

da se praktikuje sve dok se nisu nastanili u Hananu. A prolećni snop za obrtanje takođe je zahtevao uspostavljenju žetvu ječma - nešto što se nije dogodilo tokom njihovog boravka u pustinji.

Jesenski simbolički uzorci jednostavno nemaju i jedan pogodan događaj za kojeg bi se moglo povezati barem kakav podsećajući događaj.

Uzorak / predlika

Praznici nisu bili samo memorije, nego i predskazanja. Osim što su spomenici prošlih istorijskih događaja, bili su takođe predigra budućim ispunjavanjima. Prolećni festivali proricali su smrt, pogreb, vaskrsenje i inauguraciju dolazećeg Mesije kao Prvosveštenika u nebeskoj Svetinji-nad-svetinjama. Jesenski praznici bili su u očekivanju Njegovog konačnog rada u Svetinji-nad-svetinjama i Njegovom povratku na žetvu zemlje.

Pasha

"Pasha je bila u **isto vreme komemorativna i tipična**, ona je ne samo ukazivala na oslobađanje iz Egipta, već na veće oslobađanje koje je Hrist treba da ostvari u oslobađanju svog naroda od ropstva greha." *Patriarchs and Prophets* p. 277.1

Kada je predlika Pashe dostigla svoje ispunjenje (antitip) pri smrti Isusa, Jagnjeta Božjeg, nije više bilo potrebe da se nastavi sa žrtvama životinja. "U polovini sedmice ukinuće (Hrist) žrtvu i prinos" Dan 9:27. Nastavak žrtve bi ukazivalo na preziranje Hristove žrtve.

"Nastavak ovih obreda bi bila **uvreda za Jehovu. Primanje Njegove Reči i izvršavanje Njegove volje** bilo bi **Jedenje tela i pijenje krvi Hrista, ne samo** službom obreda, već svakodnevnim uzimanjem hleba života (Božje Reči) da se zadovolji glad duše." *Review & Herald* June 14, 1898

Nastavak žrtvovanja jagnjadi bilo bi očigledno zanemarivanje Hristove žrtve. Žrtveni obredi su prestali sa Isusovom smrću. Ali komemoracija Njegove žrtve ostaje sa ceremonijama: večere Gospodnje, krštenja i uredbi pranja nogu. Lomljenje hleba takođe ima ritual i ceremoniju, a ako se vrši bez obzira na svoj istinski značaj, može da postane besmisleno i prazno. Samo "jesti" *beskvasni hleb* i "piti" *nefermentiran* groždanski sok bez "prihvatanja Njegove Reči i vršenja njegove volje" takođe bi bila uvreda za Jehovu.

Pasha takođe podseća na zavet kojeg je Bog napravio sa Avramom u 1 Mojsijevoj 15. Izrael je izašao tog istog dana.

Ali kao zvezde u ogromnom krugu njihovog određenog puta, Božje namere nemaju ubrzanje niti zakašnjenje. Kroz simbole velike tame i pećnice koja se pušila, Bog je otkrio Avramu ropstvo Izraela u Egiptu i izjavio je da će vreme njihovog boravka tamo biti četiri stotine godina. "Nakon toga", reče On, "oni će izaći sa velikim imetkom." 1 Mojsijeva 15:14. Protiv ove reči, sva snaga faraonovog ponosnog carstva se uzaludno borila. **"Istog dana" zakazanog u božanskom obećanju, "došlo je do toga da je sve mnoštvo od Gospoda izašlo iz zemlje Egipatske." Tako je na nebeskom veću utvrđen čas Hristovog dolaska. Kada je veliki sat vremena ukazao na taj čas, Isus je bio rođen u Betlehemu.** 2 Mojs 12:41. {DA 32.1}

Ovo jasno otkriva da, iako je "nacionalni festival Jevreja trebao da pasha (prođe) zauvek" u oslobođanju iz Egipta, komemoracija večnog zaveta sa Avramom i dalje ostaje. Ovo isto važi i za subotu; u 5 Mojsijevoj 5:15 Izrael je trebalo da se podseća na subotu kao oslobođanje od svog nacionalnog ropstva. Ova specifična aplikacija je prestala na krstu, ali prethodni spomen što ukazuje na stvaranje je ostao, kojega nalazimo u 2 Mojsijevoj 20.

Beskvasni hleb

Beskvasni hleb se nastavlja koristiti kao simbol u večeri Gospodnjoj. Ovaj deo ceremonijalne službe Pashe ostaje i na **komemorativan i tipičan** način. On ukazuje na bezgrešni život koji je Hrist živio i ukazuje na pobedu nad grehom, koju On obećava da će dati onima koji hodaju po duhu, kada će sesti s njim za večeru svadbe Jagnjeta; i Hrist ispunjava svoje obećanje da neće jesti beskvasnog hleba ili piti od ploda loze sve dok to ne učini ponovo u carstvu Njegovog Oca. Luka 22: 16, 18; 26-29.

Pasha se dešavala samo jednom godišnje, dok smo mi tradicionalno slavili Gospodnju večeru četiri puta godišnje, ali žrtveni sistem je imao najmanje jutarnje i večernje žrtve koje se sada zamenjuju jutarnjim i večernjim bogoslužjenjem-- bar bi to tako trebalo biti. Da li trebamo da držimo ove časove kao jutarnje i večernje posvećene sastanake? Izgubićemo važan blagoslov ako to ne učinimo.

Pedesetnica

Takođe, mi još uvek očekujemo završno izlivanje Duha u vreme poznog dažda, onda kada će dan pedesetnice stvarno "potpuno doći".

"Ove scene će se **ponoviti** i sa većom silom.

Izlivanje Svetog Duha **na dan pedesetnice** je bio rani dažd, ali pozni dažd će biti bogatiji. Duh očekuje naš zahtev i naš odziv. Hristos će se

opet otkriti u Svojoj punini snagom Svetog Duha." *Christ's Object Lessons* p. 121.1

"Ni jedan od nas neće ikada primiti pečat Božji dok naši karakteri imaju jednu mrlju ili ljagu na sebi. Na nama ostaje da ispravimo nedostatke u našim karakterima, da očistimo hram duše od svakog oskrnavljenja. Tada će **pozni dažd pasti na nas**, kao što je rani dažd pao na učenike **na dan Pentakosta**." *Christian Experience and Teachings* p. 189.2

Bilo je to *posle* Dana Pentakosta da je Petar rekao: "Pokajte se dakle, i obratite se da se očistite od grijeha svojijeh, da dođu **vremena odmaranja** od lica Gospodnjega, I da pošlje naprijed narečenoga vam Hrista Isusa," Dela 3:19,20 Očekivao je buduće vreme kada bi se prisustvo Gospoda manifestovalo slanjem Isusa kao divno vreme osvežujuće kiše, poznog dažda.

Hoće li pozni dažd zapravo pasti na jedan budući dan Pedesetnice? To ne možemo sigurno reći, ali to može biti. To ne bi želeli da je propustimo. Do sada je pet događaja ispunjeno tačno u jednom od ovih zakazanih vremena.

1. Hrist je umro na Pashu;
2. On se odmarao u grobu bez da je video raspadanje, kao pravi Hleb sa neba na prvi dan bezkvasnih hlebova;
3. Ustao je iz groba na dan obrtanog snopa prvina; (ne na praznik već u zakazano vreme)
4. On je izručio dar Njegovog Duha na dan Pedesetnice; i
5. ušao u Svetinju-nad-svetinjama kao naš veliki prvo-sveštenik da započne svoj rad suđenja na dan pomirenja.

Ako bi pozni dažd pao na dan Pedesetnice, to bi bilo ponavljanje, kako to Ellen ukazuje da će biti. Da li će se iskustvo pashe ponoviti?

Sigurno da to nije Hristova smrt, ali je proglašena smrtna odluka. Da li će se vreme milosti završiti u zakazano vreme? Za to nemamo dokaza. Izgleda da bi se to moglo dogoditi sa završetkom Hristovog posredovanja u Svetinji-nad-svetinjama na dan očišćenja, ali događaji tog "dana" neće biti konačni sve dok se jarac za žrtvu ne uputi u pustinju. Da li je to Satonina samica u toku milenijuma? Ili, da li je presuda velikog belog prestola na kraju milenijuma konačno završila dan otkupa? Ovo su sva pitanja bez odgovora.

Trube

Sada dolazimo na jesenske praznike i njihovo antitipsko ispunjenje. Ako su se prolećni festivali ispunili "ne samo kao događaj, nego u pravo vreme" (GC88,

str. 399.2), onda bi trebalo očekivati isto i za jesenske praznike iako su odvojeni od svojih prolećnih oponenta 37 jubileja (tačno, mogu dodati). Za mene konvergencija tačnih jubilarnih intervala (49 godina) između Hristovog vaznesenja da započne svoju službu u Svetinji i kad je započeo svoj rad u Svetinji-nad-svetinjama tačno 37 jubileja kasnije ($37 \times 49 = 1813 + 31$ naše ere = 1844) je moćna potvrda da je barem ta godina, koja prekida proročanstvo Danila 8 od 2300 godina, sigurna i tačna.

Ali jedini događaj koji se desio tačno u određenom vremenu 1844. godine bio je dan pomirenja. Možda je jaz od 1813 godina prouzrokovao odgovarajuće rastezanje intervala između finalnih antitipa. Koliko bi bilo proširenje vremena? Pošto smo uspostavili tačan vremenski raspored sedmog meseca i desetog dana, gdje se nalazi prvi dan tog antitipičnog meseca?

Villiam Miller je primio svoje ministarske akreditive na praznik truba 1833. godine, deset proročkih dana pre Dana otkupljenja 1844. godine. Ako bi to bilo značajna kao dan-za-godinu ekspanzija, onda smo trebali očekivati da se taj obrazac nastavi sa ispunjenjem antitipskog praznika Tabernakla pet godina nakon 1844. godine u 1849. godini. Ali Hrist nije došao sa srpom u ruci da žanje ovaj svet te godine; niti od tada. Sada nam preostaje veliki jaz koji se približava u svojim 170 godina.

Ako bi 170 godina predstavljalo pet dana (pod pretpostavkom da je Hrist mogao doći u nekoliko narednih meseci), onda je trebao da se ispunji antitipski praznik Truba (na sam dan tog praznika) 340 godina pre 1844. godine, 1504. godine. Ne postoji išta te godine, možda 1492. ili 1517. da bi bilo nešto u vezi truba. Otkrivanje Novog sveta svakako su bile globalne vesti. Luterove 95 teze su dostigle glavne naslove. Ali sada pretražujemo istoriju umesto Biblije.

Zašto ne bi ispunjavanje antitipa u vreme njegovog drugog dolaska bilo ostvareno "u realnom vremenu", baš kao što je to bilo i sa njegovim prvim dolaskom? To je dobro pitanje. Dobar odgovor tek predstoji. Ali neki tek očekuju u budućnosti ispunjenje tog događaja. Da li to čini 22. oktobar 1844. godine nevažeci? Ne, ako višestruka, ponavljajuća ispunjenja kao Pentakost što behu obećana treba da se ispune. Možda je 1844. označila početak nebeskog dana Otkupljenja, a neki budući dan otkupljenja će obeležiti kraj službe u Svetinji-nad-svetinjama i izjavu Otkrivenja 22:11. Može li se konačne Trube, dan Otkupljenja i Tabernakli svi odigrati u roku od 15 dana? To je nešto za razmišljanje.

Senice

"Praznik senica nije bio samo **za uspomenu nego i tipičan.**

Nije samo ukazivao na boravak u pustinji, već je, kao praznik žetve, proslavljivao sakupljanje plodova zemlje i ukazivao na **veliki dan konačnog sakupljanja**, kada će Gospodar žetve poslati Njegove žetoece da sakupe kukolj zajedno u snopove za vatru a pšenicu u Njegov ambar." PP p. 541.2

Festival berbe je konačan i jedini festival koji još nije imao antitipe. Ovo će se ispuniti prilikom drugog dolaska. To svakako nije ukinuto na krstu. Da li će to biti poslednje zakazano vreme da obeleži povratak Hrista na oblacima sa Njegovim srpom za žetvu? Ne znam, ali Isus je rekao: "Stražite i budite spremni." Pažnja na mladine da znamo kada stigne sedmi mesec, mogao bi biti deo tog bdenja; moguće je. Mislim da ću obraćati pažnju za svaki slučaj.

11. Da li je Bog ukinuo praznike?

Da i ne. Kada su se severna plemena Izraela odvojila od Jude i Benjamina, Jeroboam je promenio vreme jesenskog festivala od sedmog na osmi mesec i uspostavio alternativne centre službe u Danu i Betelu, okićene parom zlatnih teladi.

1Carevima 12:32 I učini Jerovoam praznik osmoga meseca **petnaestoga dana, kao što je praznik u zemlji Judinoj**, i prinese žrtve na oltaru; tako učini i u Vetilju prinoseći žrtve teocima koje načini; i postavi u Vetilju sveštenike visinama koje načini. 33 I petnaestoga dana osmoga meseca, **koji bješe smislio u srcu svom**, prinošаше žrtve na oltaru koji načini u Vetilju, i praznovaše praznik sa sinovima Izrailjevijem,

Za severni Izrael su se "festivali Jahve" najverovatnije završili baš kao što je prorokovao prorok Osija.

"I ukinuću svaku radost njezinu, svetkovine njezine, mladine njezine i subote njezine i sve praznike njezine." Hozej 2:11

Bez ikakvih spornih uslova, Jehova bi završio

"svetkovine njezine" (הַגָּתִּיץ hag-gath, ἑορτὰς *heortas* u LXX)
godišnje

"mladine njezine" (הַיָּדֵי הָדֶ-דֶּ-שְׁחָהּ, νοῦμηνίας *noumenias* LXX)
mesečne

"subote njezine" (שַׁבָּתֵי הַשָּׁבָטִים šhab-bat-t, σάββατα *sabbata* LXX) i
sedmične

“sve praznike njezine” (מִצְוֹתֵיכֶם mo’ed, πανηγύρεις panegureis LXX)
dnevne i sve ovde gore nabrojane

Osija je živeo u severnom carstvu Izraela i bio je poučen od Boga da ozakoni proročanstvo za svojevoljna plemena.

“I otide, i uze Gomeru kćer Divlaimsku, koja zatrudnje i rodi mu sina. Tada mu reče Gospod: nadjeni mu ime Jezrael; jer još malo, pa ću pohoditi krv Jezraelsku na domu Jehujevu i ukinuću carstvo doma Izrailjeva.” Hozej 1:3, 4

U 722. pne. Severna plemena su bili odvedena u zarobljeništvo od Asirije, da se nikada više ne povrate. 130 godina kasnije Vavilon je odveo južno carstvo Jude u 70 godina zarobljeništva. Ali Juda se vratio pod Jezdrom a Nemija je obnovio praznike, naročito praznik senica.

“I tako načini **sjenice** sav zbor, što se bješe vratio iz ropstva, i boravljahu pod **sjenicama**. A od vremena Isusa sina Navina do toga dana ne činiše tako sinovi Izrailjevi. I bi veselje veoma veliko.” Nehemija 8:17

Čak i Hebreji, Jevreji, sinovi Izraelovi nisu držali tokom dugih vekova praznike. Zatim su ih obnovili; kao što se i danas stare staze obnavljaju.

12. Koliko zakona postoje?

Jedan od prvih nagoveštaja da postoji niz zakona je ono što je Gospod rekao o Avraamu, više od 400 godina pre nego što je zakon dat na Sinajskoj Gori.

“Zato što je Avram slušao glas moj i čuvao naredbu moju, zapovijesti moje, pravila moja i **zakone** moje.” 1 Mojs 26:5

Ali pored Njegovih zakona, bilo je tu i zapovesti i statuta. Avram je čuvao principe deset zapovesti u službi samo pravog Boga, Tvorca nebesa i zemlje, poštujući život i imovinu drugih u spašavanju Lota i sve njegove imovine, veran Sari do smrti, čak i u poslušanju njene ponude Agarom, i ne pozeleći plodnih gradova u ravnici. Dakle, koje statute je držao Avram? On je dao desetak Melhizedeku i prinosio žrtve Gospodu; obrezao je sebe, svoje sinove i sve muškarce u svom domaćinstvu; čak je i oprao stopala stranih posetioaca i poslužio ih je obrokom čistog mesa i beskvasnog hleba.

Zapovesti, statuti i zakoni. Ovo je slično onoj drugoj kombinaciji koja se često pojavljuje u pet Mojsijevih knjiga što su: zapovesti, statuti i presude.

5 Mojs 4:13-14 I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset riječi, koje napisa na dvije ploče kamene. I meni **zapovjedi onda Gospod** da vas učim **uredbama (statutima) i zakonima (presudama)** da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite.

5 Mojs 6:1 A ovo su **zapovijesti** i uredbe (**statuti**) i zakoni (**presude**), koje Gospod Bog vaš zapovjedi da vas učim da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite,

5 Mojs 7:11 Zato drži **zapovijesti i uredbe (statute) i presude**.

I pored bliske veze ovih troje, primetite da su zapovesti, statuti i presude, svi Božji, oni su Njegovi, oni pripadaju Njemu.

5 Mojs 6:17 Držite dobro **zapovijesti Gospoda Boga svojega i svjedočanstva njegova i uredbe (statute) njegove**, koje ti je zapovjedio,

5 Mojs 11:1 Ljubi dakle Gospoda Boga svojega, i **izvršuj** jednako što je **zapovjedio** da izvršuješ, i uredbe (**statute**) **njegove**, i zakone (**presude**) **njegove** i **zapovijesti njegove**.

5 Mojs 26:16,17 Danas ti **Gospod Bog tvoj zapovijeda** da izvršuješ ove **uredbe (statute) i ove zakone (presude)**. Pazi dakle i izvršuj ih **od svega srca svojega i od sve duše svoje**. Danas si se zarekao Gospodu da će ti biti Bog i da ćeš ići **putevima njegovijem** i držati **uredbe (statute) njegove**, i **zapovijesti njegove** i **zakone (presude) njegove**

5 Mojs 30:16 Jer ti zapovijedam danas da ljubiš Gospoda Boga svojega hodeći **putevima njegovijem** i držeći **zapovijesti njegove** i **uredbe (statute) njegove** i **zakone (presude) njegove**, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš.

3 Mojs 18:4-5 Nego **moje zakone (presude)** vršite i **moje uredbe (obrede)** držite živeći po njima. Ja sam Gospod Bog vaš. Držite **uredbe (statute) moje** i **zakone (presude) moje**; ko ih vrši, živ će biti kroz njih. Ja sam Gospod.

Ali ti statuti, presude i zakoni takođe se zovu Mojsijev zakon, zato što je on dat Mojsiju da ga on preda Izraelu.

3 Mojs 26:46 Ovo su **uredbe (statuti) i sudovi i zakoni, koje postavi Gospod** između sebe i sinova Izrailjevih na gori Sinajskoj **preko Mojsija**.

Mojsije je bio sredstvo, agent preko koga, po kome je bio dat zakon. Statuti i presude su detaljni primjeri, pojačavanje, uvećanje opštih principa izraženih u Deset zapovesti. Tako je i Hrist došao da uveća (ispuni) zakon (Isaija 42:21) i on je takođe došao na goru i učio ljude zakon u veće detalje.

5 Mojs 4:44 Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izrailjeviem. Ovo su **svjedočanstva i uredbe (statute) i zakoni (presude), koje kaza Mojsije** sinovima Izrailjeviem kad izidoše iz Misira,

Sin Božji je izgovorio Očev zakon sa Sinaja; On je Reč Božija. "Nisam govorio o sebi; ali Otac koji me je poslao, on mi je dao zapovest, šta da kažem i šta bih trebao da govorim ", rekao je Isus u Jovanu 12:49.

Zapovesti i statuti su blisko povezani.

5 Mojs 4:40 Zato držite svoje (**Njegove**) **statute i zapovesti** **Njegove**

5 Mojs 6:2 Da bi se bojao Gospoda Boga svojega držeći sve **uredbe (statute) njegove i zapovijesti njegove**, koje ti ja zapovijedam,

5 Mojs 27:10 Zato slušaj glas Gospoda Boga svojega, i tvori **zapovijesti njegove i uredbe njegove**, koje ti ja danas zapovijedam.

5 Mojs 28:15 Ali ako ne uzaslušaš glasa Gospoda Boga svojega da držiš i tvoriš sve **zapovijesti njegove i uredbe (statute) njegove**, koje ti ja danas zapovijedam, doći će na tebe sve ove kletve i stignuće te.

5 Mojs 30: 9-10 Daće ti Gospod Bog tvoj sreću u svakom djelu ruku tvojih... Ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeći sve **zapovijesti njegove i uredbe (statute) njegove, napisane u knjizi ovoga zakona**; kad se obratiš ka Gospodu Bogu svom **svijem srcem svojim i svom dušom svojom**.

Knjiga zakona sadrži i deset zapovesti i statute. Kada je David predao carstvo svom sinu Solomonu, savetovao ga je "I drži što ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da držiš, hodeći **putovima njegovim** i držeći **uredbe (statute) njegove** i **zapovijesti njegove** i **zakone (presude) njegove** i **svjedočanstva njegova**, kako je napisano u zakonu Mojsijevu," 1 Car 2:3

5 Mojs 17:18,19 A kad sjede na prijesto carstva svojega, **neka prepiše sebi u knjigu ovaj zakon od sveštenika Levita**; 19 I neka ga drži kod sebe i neka ga čita dok je živ, da se uči bojati se Gospoda Boga svojega, **držati sve riječi ovoga zakona i ove uredbe (statute)**, i tvoriti ih;

Kopija zakona u toj knjizi sadržavala je "ovaj zakon" i "ove statute." Tako je zakon deset zapovesti bio uključen u knjigu zakona za pristupačnost i upućivanje sveštenika i cara. Prvobitni zakon je bio unutar kovčega. Nije bio stavljen za javnu izložbu. Niko ne bi znao šta kažu deset zapovesti da su ostale u kovčegu. Jedna kopija knjige zakona je bila napravljena.

2 Dnev 34:14, 19, 21, "Hilkija sveštenik našao je knjigu zakona... dato od Mojsija." "I kad je car [Josiah] čuo riječi zakona, razdrije haljine svoje." "zato što oci naši ne držaše riječi Gospodnje (Jahve) da čine sve onako kako je napisano u ovoj knjizi."

U 2 Dnev 17:9 Josafat je poslao Levite sa "knjigom zakona Gospodnjeg" širom zemlje da bi učili ljude. U Nehemiji 8: 1 Ezra je doneo "knjigu Mojsijevog zakona, što je Gospod naredio Izraelu" "prvog dana sedmog meseca" (praznik truba 2. stih)

Stih 8: "I čitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno"

Stih 9: "Ovaj je dan svet Gospodu Bogu vašemu; ne tužite ni plačite"

Nehemija 8:18 "knjiga zakona Božijega"

Nehemija 9: 3 "čitaše zakon Gospoda Boga njihov"

Ova knjiga je bila mnogo više nego samo zakon Mojsija. To uključuje i 2 Mojsijevu 20-23 koja sadrži deset zapovesti, statute i presude.

Znak na ruci i čelu

Nego složite ove **riječi moje u srce svoje i u dušu svoju**, i vežite ih za **znak sebi na ruku**, i **neka vam budu kao počeonik među očima vašim**. 5 Mojs 11:18

Kakve su bile ove reči što su bile znak na ruci i na čelu? U Otkrivenju 13 oznaka će biti napravljena na desnoj ruci ili na čelu. U Otkrivenju 7, pečat Božji nalazi se na čelu, a u 14. poglavlju izgleda kao ime Oca. Jevrejima 8. ponavlja obećanje Novog Zaveta iz Jeremije 33, gde Bog obećava da će da napiše svoj zakon u našem umu.

5 Mojs 31:9-11 I **Mojsije napisa ovaj zakon**, i dade ga sveštenicima, sinovima Levijevim, koji nošahu kovčeg zaveta Gospodnjeg, i svim starešinama Izraelovim. 10 I zapovedi im Mojsije govoreći: **svake sedme godine, u određeno vreme godine oprosne, na praznik senica**, 11 Kad dođe sav Izrael i stane pred Gospoda Boga svojega na mestu koje izbere, **čitaj ovaj zakon** pred svim Izrailom da čuju.

U dane apostola barem svake sedmice su se delovi ovog zakona čitali, "Jer Mojsije ima od starijih vremena u svijem gradovima koji ga propovijedaju, i po zbornicama čita se svake subote." Dela 15:21.

13. Da li su neki zakoni ukinuti na krstu?

Pavlovo pismo Efescima može dati taj utisak.

"Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavljao, **neprijateljstvo, tijelom svojijem. Zakon zapovijesti naukama ukinuvši**; da iz oboga načini sobom jednoga novog čovjeka, čineći mir;" Efešcima 2:14, 15.

Zvuči kao da je zakon od zapovesti sadržan u obredima ukinut u Njegovom telu.

NIV

"odvajajući u svom telu zakon sa svojim naredbama i propisima"

Novi Živi Prevod

"okončavajući sistem zakona svojim zapovestima i propisima"

ESV

"Ukidanje zakona zapovesti izražen u obredima"

Holman

"Učinilo je zakon bez efekta koji se sastoji od zapovesti i izražen je u propisima"

Aramejski

"Ukinuo je mržnju svojim telom i zakon komandi u njegovim zapovestima"

Prevod Božje Riječi

"Okončao zapovesti i zahteve u Mojsijevom učenju"

Douai-Rheims

"Poništio zakon zapovesti sadržanim u dekretima"

Doslovni Prevod Mladih

"Neprijateljstvo u njegovom telu, zakon komandi u obredima"

Ovaj zakon, šta god da je, prouzrokovao je odbojnost i razdvajanje. Kada je čovek prvi put zgrešio u Edemu, došlo je do trenutnog razdvajanja između čoveka i Boga: Adam i Eva su se sakrili u strahu. Ali Hrist je obećao da će postaviti neprijateljstvo između ženinog semena i zmije (1 Moj 3:15). Neprijateljstvo je odbojnost, mržnja, opozicija, antagonizam i zlovolja. To je bio taj osećaj između Jevreja i neznabožaca; i oni su bili razdvojeni neprijateljstvom koje je bilo kao "srednji zid razdvajanja" između njih.

Deo tog neprijateljstva koji je postojao između njih bio je rezultat određenih zapovesti sadržanih u uredbama. Čije uredbе? Ova reč na grčkom je dogma i podrazumeva dekret ili propis (uredbu). Dogme mogu biti religiozne ili građanske, određene od Boga ili ljudi. Isus je ukazao na jevrejske zakone kad je rekao: "No zaludu me poštuju učeći naukama i zapovijestima ljudskima" (Matej 15, 9). Jevreji su dodali mnoga dodatna pravila i propise svim Božjim zakonima, statutima i presudama, čineći ih teretom i diskriminacijom protiv prljavih, nečistih, neobrezanih pagana koji su reagovali sa osećanjima predrasuda, odbojnosti i neprijateljstva.

Jevreji su nazivali neznabošce neobrezani psi. David je ovu epitafu uputio Golijatu u 1. Samuelova 17:26, 43. Neobrezani muškarci nisu mogli da učestvuju u Pashi (12:48) niti da uđu u svetinju (Jezekij 44: 9). Isus Navin je ponovo obrezao ljude pre nego što je ušao u Hanan, jer niko nije bio obrezan tokom lutanja u pustinji (Isus Navin 5: 7). Petar je ovo spomenuo na Veću u Jerusalimu koje je sazvano jer su "neki ljudi koji su sišli iz Judeje [određena sekta fariseja] učili braću: "Ako niste obrezani po načinu Mojsija (i držite Mojsijev zakon) ne možete biti spašeni" Dela 15: 1, 5, 9. Oni su to preporučavali neobrezanoj braći iz neznaboštva. Onda je Petar "ustao" i odbranio ove, rekavši da Bog "nije stvorio razlike između nas i njih." Nema razlike između Jevreja i ostalih? Kakve je bilo druge razlike sem obrezanja?

"Zato stoga, zašto iskušavate Boga, da stavljate jaram na vrat učenika, kojega niti su naši oci niti smo mi mogli da nosimo?" Pitao je Petar u stihu 10; jer očevi nisu nosili jaram obrezivanja tokom svojih godina u pustinji.

Dakle, Jakov je zaključio da "im ne pravimo nepraviliku" (sa obrezivanjem), već samo da se uzdržavaju od idola, preljube i jedenja krvi. Ali poštovanje prema Mojsijevom zakonu je još uvek važno, jer se Mojsijev zakon i dalje čita u sinagogama svake subote (stih 21).

Nije to samo to neprijateljstvo obrezivanja što je bilo ukinuto na krstu, već i neprijateljstvo između svih ljudi i Boga. "Zato što je telesan um neprijateljstvo protiv Boga" Rimljanima 8:7.

Kada je umro Hrist, Jagnje Božje, On je ukinuo neprijateljstvo u Njegovom telu, što je bila konačna i krajnja žrtva; Okončao je žrtveni sistem, službu ovozemaljskog hrama i sve rituale, obrede i propise vezane za žrtve.

Prikovano na Krst

"I **izbrisavši pismo uredbe** koja bješe protiv nas, prikova ga na krstu" Kološanima 2:14.

Većina hrišćanstva tumači "rukopis (pismo) propisa (uredbe)" kao Božiji zakon koji je prikovan na krstu, i prema tome veruju, da sada ne postoji više obaveza Novog Zaveta da se drži subota, niti ostale od Deset Zapovesti, nema više "nastavljajućeg moralnog imperativa" za držanje sedmog dana u nedelji kao subotu Gospodnju.

S druge strane, hrišćani koji drže subotu tradicionalno smatraju da postoji razlika između moralnih i ceremonijalnih zakona, i to je bio taj drugi zakon, "Mojsijev zakon" koji je bio prikovan na krstu. Tako su to "ceremonijalne subote" u Mojsijevom zakonu, a ne sedmi dan subotni od Deset Zapovesti koji su završeni smrću Hrista; jer oni veruju da to nije Božiji zakon već Mojsijev zakon koji je protiv nas.

Protiv nas

Šta je tačno protiv nas? Neki tvrde da je to "knjiga zakona". Pretpostavljaju da je samo Mojsijev zakon koji je protiv nas zbog sledećeg teksta Pisma:

“Zapovjedi Mojsije Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, govoreći: (26) **Uzmite ovu knjigu zakona, i metnite je pokraj kovčega zavjeta** Gospoda Boga svojega, da bude ondje **svjedok na vas.**”

Ovo je jedan od najpoznatijih odlomaka koji se koriste da kažu da je Mojsijev zakon bio protiv naroda, a zatim ga vežu sa Kološanima 2:14. Ali, čitajući kontekst, smatramo da ova knjiga Zakona nije protiv naroda, već je jednostavno "svedok" protiv njih. Pogledajte stih 28:

Skupite k meni sve starješine od plemena svojih i upravitelje svoje da im kažem da čuju ove riječi, i **da im zasvjedočim nebom i zemljom.** 5 Mojs 31:28.

Knjiga Zakona nije više protiv ljudi nego što su "nebo i zemlja". Ako odem u kupovinu sa vama, ali upozorim vas da ne ukradete bilo šta pre nego što odemo iz nje, a ipak vi uz prkos toga to učinite (i tačno još dok vas gledam!), Da li to znači da sam protiv vas? Ne, ja sam samo svedok vašeg kršenja zakona i moje posvedočenje će biti dokaz na sudu u ovom predmetu protiv vas. Zapazite ovu istu ideju u Deut 4: 25, 26

“Kad izrodiš sinove i unuke, i ostarite u onoj zemlji, ako se pokvarite i naćinite lik rezani od kake tvari i učinite što nije ugodno Gospodu Bogu vašemu, dražeći ga, 26 **Svjedočim vam danas nebom i zemljom** da će vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedite, nećete biti dugo u njoj, nego ćete se istrijebiti.”

Takođe, u 5 Mojs 30:19

“Svjedočim vam danas nebom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo; zato izberi život, da budeš živ ti i sjeme tvoje”

Nebo nije protiv nas, ali posmatra naše odluke.

Rukopis Uredaba

Treće shvatanje ovog odlomka je da "brisanje rukopisa uredbi" jednostavno vraća prethodnu frazu "oprašćujući sve vaše prestupe" u stihu 13 koji utvrđuje važan kontekst: "vi, budući mrtvi u svojim gresima i neobrezanju vašeg tela, on vas je oživeo s njim, pošto vam je oprostio sve prestupe", krivicu i grehe. Kako nam je Hrist oprostio naše grehe? Izbrisavši ih "noseći ih u svome telu na drvetu"(1. Petrova 2:24). "Rukopis uredbi" je stoga dug greha i neprijateljstva koji proizlazi iz telesnog uma koji je prikovan na krst.

Osim KJV-a "rukopis uredbi", drugi prevodi uključuju "optužbu za našu zakonsku zaduženost" NIV, "evidenciju duga" ESV, "certifikat o dugu" NASB, "račun naših dugova" Aramejska Biblija na Jednostavnom Engleskom.

Sve ovo izražava grčku *cheirographon tois dogmasin* frazu koja se nalazi ovde u Kološanima 2:14.

Kontekst počinje sa 2:12, kada Pavle govori da je "sahranjen sa njim u krštenju". Rezultat tog "pogrebnog krštenja" je vaskrsenje u novi život i čišćenje od greha. Pavle se odnosi na to čišćenje sa dve fraze participa koje su paralelne, a druga ponavlja misao prve. Prva od ove dve fraze je "oprostivši nam sve naše prestupe" (stih 13, RSV). Paralelna i ponovljana fraza je "otkazavši okove [*cheirographon tois dogmasin*] koji su bili protiv nas" (stih 14, RSV). Obe fraze znače u suštini istu stvar, a druga jednostavno ponavlja u različitim terminima ono što je značilo za njega da oprostimo naše grehe. Tako je oproštenje naših greha rezultiralo poništenjem okova što su bili protiv nas. (Villiam E. Richardson, Univerzitet Andrews, "Subota prikovana na krst?" (*Ministry* magazine, May, 1997)

Dogmasin, iz kojeg dobijemo reč dogma, zakon, dekret, uredbu, statut, je lako razumeti. Gradovi imaju propise, lokalni zakoni koji regulišu parkiranje, pravljenje smeća, lunjanje, saletanje i slično. I povezani sa svakim propisom je i kazna za njen prekršaj. *Cheirographon* u ovoj poslanici je jedina pojava ove reči u Novom Zavetu. Ona je bukvalno prevedena kao "rukopis", kako to čini KJV. Ali rukopis čega? U drugoj grčkoj literaturi ova reč nalazi se u pravnim, sudskim okolnostima, gde se dokument kojim se navode optužbe protiv optuženog zove "*cheirographon*" koji je prikazan od strane tužioca u sredini (*tou mesou*) sudnice. Pavle takođe koristi ovaj drugi pravni naziv kada kaže da je Hrist uzeo taj *cheirographon* "s puta" *tou mesou*, iz sredine, i tako uklonio taj srednji zid separacije.

Sotona, optužilac braće, ukazuje na sertifikat o našem dugu, ali naš Advokat sa Ocem jednostavno kaže: "Gospod da te ukori!" Hrist jednostavno uklanja arhivu.

"Uklonite s njega prljavu odeću" Zech 3: 2,4. On uklanja to s puta. "Uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine."

Zbog toga u odma sledećem stihu stoji da je Hrist "oplenio kneževine i vlasti; On ih je otvoreno raskrinkao, trijumfirajući u tome nad njima" (Kološanima 2:15). Hristos ih je *upropastio* tako što je *lišio* "kneževine i vlasti, vladare tame ovog sveta i duhovni zločin na visokim mestima" svojih optužbi. Dokaz se uklanja iz parnice, a naš optužioc stoji praznih ruku bez išta za našu osudu.

“Nikakva dakle sad nema osuđenja onima koji su u Hristu Isusu!” Rimljanima 8:1.

Brisanje

Isus je izbrisao naše grehe svojim smrću na Krstu gde je zadobio pravo da nam "oprosti naše grehe i da nas očisti od svake nepravde" (1 Jov 1: 9). Ovo je kada je Božiji Sin imao "milost prema meni" "u svojoj divnoj usrdnosti" i "**izbrisao** moje grehe" kako bi "**izbrisao** sve moje bezakonje" Psalam 51: 1, 9. To je kad je On "**izbrisao**, kao gusti oblak, tvoje prestupe" Isaija 44:22. Ovo je prvo očišćenje naših greha. Ali, postoji krajnji zahvat kada naši "gresi treba da budu **izbrisani**, kada dođe vreme osveženja od prisustva Gospodnjeg; i On će poslati Isusa Hrista" Dela 3:19, 20. Ovo je vreme koje tek treba da se zbude u budućnosti tokom konačnog otkupljenja na Najsvetijem mestu nebeske Svetinje. Ovaj aspekt Dana pomirenja je i dalje senka dobrih stvari koje treba da se zbudu.

Dakle, Hrist nije uklonio *dogmasin*, dogmu, uredbu, zakon, s puta; On je uklonio *cheirographon*, **zapisnik** sa optužbama s puta, uzimajući **dug** na Sebe, "postao je greh, koji nije znao greh". On vodi evidenciju naših greha sa svim detaljima - mestima, datumima i vremenima, iskazima svedoka - i izbrisuje ga, brišući naš dug i uklanja ga s puta. Kako? Uzimajući naš dug, naše grehe, na sebe. Ni jedan zakon nije bio prikovan za krst, ali Isus jeste. Jedini zakon koji se završio na krstu je bio zakon žrtvovanja.

Pavle je ovo izneo u pismu Filemonu, kada je rekao: "Ja, Pavle sam napisao sa mojom vlastitom rukom, ja ću ga otplatiti" Philemon 18, 19. Filemon je bio član kološanske crkve. Pavle ne bi izbrisao rukopis koji je obećao isplatu, ali bi izbrisao dug tako što će ga platiti.

Završio na Krstu

Žrtve i svi rituali, propisi i ceremonije koje su s njima povezane, kao što smo već napomenuli, zapravo su završili na krstu. Nema više zemaljskog sveštenstva; nema više službe u hramu; nema više hrama! Dali su svi zakoni Mojsija završili na krstu? Ne. Nastavljamo da prepoznavamo i apelujemo na levitske zakone o zdravlju, desetkovanje, držanje subote od zalaska do zalaska sunca, itd.

Štaviše, ako prihvatimo da su statuti, presude i zapovesti koje je Hristos sam dao Mojsiju, to što je bilo prikovano na krst, znači da je to ono što je "protiv nas" i "na suprot nas" i još da je Božji Sin opskrbio svoj narod prokletstvom, a ne blagoslovom.

Kontekst Kološana 2 odnosi se na nametanje ljudskih pravila i propisa. Šest puta reč čovek, neko ili tome slično pojavljuju se u Kološanima 2. poglavlju:

- 2: 4 "A ovo govorim, da vas **niko** ne prevari *lukavim* riječima."
- 2: 8 "Braćo! čuvajte se da vas **ko** ne zarobi filozofijom i praznom prijevarom, po tradiciji **čovječijoj**"
- 2:16 "Da vas dakle **niko** ne osuđuje"
- 2:18 "**Niko** da vas ne vara"
- 2: 20-22 "zašto... (oni kažu) ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji čini, Po zapovijestima i doktrinama **ljudskim?**"

Praznici Gospodnji nisu zapovesti i učenja ljudi.

Zdrastveni zakoni, statuti o desetkovanju, nisu zapovesti čovečije. Zašto onda Pavle navodi meso i piće, festivale, mladine i subote kao predmet osude? Pogledajmo Pavlov spisak.

Meso i piće

Prvo, grčke reči prevedene "hrana i piće" su **brosis** i **posis**. Ovo zavodi na razmišljanje da ovde ima neka veza sa Mojsijevim prinosima hrane i pića koji su završeni Hristovom smrću. Ali ove grčke reči se nikad ne koriste u vezi s žrtvenim obrokom ili pićem u Septuagintu ili Novom Zavetu. U stvari, *thusia* je tehnička reč za žrtvovanje mesa, a *spendo* je bio izraz koji znači "prinositi darove libacije ili pića". Paul bi ih koristio ako je imao nameru da naznači prinose za meso i piće.

Takođe, ove dve riječi imaju **svršetak akcije** i treba ih prevesti kao "**jedenje i pijenje**".

Prema tome, oni se ne odnose na Mojsijeve rituale, već na **zabrane** koje **zagovaraju neki lažni učitelji** da se uzdržavaju od različitih prirodnih zadovoljstava. Oni su podržavali "samoponiženje" kološanskim vernicima, rekavši: "**Ne rukujte, nemojte okusiti, ne dodirujte!**" (Stihovi 18, 20, 21 i 23.) Lično lišavanje hrane i vode možda izgleda i zvuči kao predanost, ali zaista nema duhovnu vrednost. Neka vas niko ne osuđuje zbog vašeg druželjubljevog druženja na festivalima, mladinama ili subotama.

Festivali, Mladine i Subote

Fraza "festivali, mladine ili subote" (*heortes, noumenias, sabbaton*) u 16. stihu se ne nalazi **igde na drugom mestu u Novom Zavetu**, ali se **pet puta pojavljuje u Septuagintu** u (2 Dnev 2: 4; 31: 3; Nem 10:33, Jez 45:17, Osija 2:11). Svaki put se odnosi na subotu (nedeljno), mladine (mesečno) i određene praznike (godišnje). Ponekad se naredba obrće, ali u svakom slučaju, "mladi mesec" je u sredini, čineći **logičnu sekvencu** od sedmične do godišnje ili godišnje do sedmične. Implikacija je u tome što to opisuje sedmičnu subotu.

Zalagati se da su ovo ceremonialne subote (deo godišnjih praznika), uči to da je Pavle ovde bez potrebe ponavljao: 'Da vas niko ne osuđuje u vezi dana praznika / koje su ceremonijalne subote ili novim mesecom ili u vezi sa ceremonijalnom subotom,' "izjava **nije ni logična niti verovatna**" (Villiam E. Richardson, *Ministry* magazine, maj 1997)

Neki tvrde da pluralni oblik reči "subota" ovde (*sabbaton*) označava nešto drugo osim sedmične subote. Međutim, množinski oblik se mnogo puta koristi za sedmičnu subotu, ali samo u sekundarnom smislu, kao sedam dana ili nedelju dana.

Na primer, ta osobina množine od *sabbaton* može se videti u Marku 15:42 "To je priprema, to jest dan prije subote [*sabbaton*]" tj. dan prije svake subote. Luka 4:16 "kao što je bio njegov običaj, otišao je u sinagogu u subotu [*sabbaton*]", tj. svake subote. Ovi plurali ukazuju na ponavljajuću prirodu sedmične subote.

Ali postoji zanimljiva upotreba množine u Mateju 28: 1 "Posle subote (*sabbaton*), kako je počelo da sviće prvog dana u sedmici [*sabbaton*]" tj. prvi dan posle svake subote. Druga pojava pokazuje tipičnu konotaciju "svake subote", ali prvi *sabbaton* treba da se odnosi na tu određenu subotu, ali i ona je u množini. Zašto? Zato što su to bile dve različite subote te posebne subote koje su se desile u istom danu: sedmični dan sedmog dana i prvi dan Beskvasnih Hlebova, tj. jedna od sedam godišnjih subota ili praznika. Jovan 19:31 govori o onoj suboti kao o "velikom danu."

Dela 13:14 "kada su otišli iz Perge, došli su u Antiohiju u Pisidiji i ušli u sinagogu u subotu [*sabbaton*], i seli." Zašto je množina ovde? Ovo opisuje jednu posebnu subotu kada su apostoli posetili sinagogu u Antiohiji i bili pozvani da govore. Ili je ovo bila prva od nekoliko subota gde su pohađali tamošnju sinagogu ili možda je to bila još jedna velika subota konjunkcija tj. preklapanje sedmične i godišnje subote.

Dakle, iako je jasno da je subota sedmični sedmi dan uvršten u Pavlov spisak o takvim stvarima za koje ne treba dozvoliti da nas iko osuđuje, takođe je

istina da to nije ono što je prikovano na krst ili izbrisano ili ukinuto ili uklonjeno sa puta.

Neka vas niko ne osuđuje

Ko je ipak osuđivao? Jevreji ili ostali?

Oni unutar crkve ili spolja?

Pavlova velika zabrinutost u ovom pismu govori o lažnim, nehrišćanskim učenjima. Ova jedna i ponavljajuća tema koja dominira u njegovoj poruci je osiromašeno gledište na Isusa koje je preovladalo u "Kološanskoj jeresi". Ovde se nalaze najsnažnije izjave o Božanstvu Hrista u celom Novom zavetu.

Dragi Sin Božji (1:13) je slika nevidljivog Boga (15) koji je stvorio sve na nebu i na zemlji (16). On je prvoroden od svih bića (15), jer on je pre svega i kroz njega se sve sastoji (17). On je glava tela, crkve, početak, prvorodeni od mrtvih, i ima nadmoć nad svim stvarima (18) zato što je zadovoljio Ocu da bi u njemu trebala biti sva punina (19). Jer u njemu prebiva sva punina Božanstva telesno (2:9) jer je on glava svih vlasti i sila (10) i sedi na desnoj strani Boga (3:1).

Zaista su tamo bili Judejci koji su "bili iz partije obrezivanja" i pokušavali nametnuti svoje običaje na one iz neznaboštva. Isto to su učinili i Isusu, optužujući ga da je prekršio *njihove* subotne uredbe i da ignoriše *njihove* ceremonijalne zahteve za pranje ruku. Ali tu su bili i drugi koji su koristili "obmanjivajuće reči čovečje mudrosti" 1 Kor 2: 4. "Filozofija i sujeta prevara", promovišući "čovečiju tradiciju, po nauci svijeta" Col 2: 8. Zatim je Pavle dao neke primere ovih obmana, filozofskih reči, tradicija i nauke sveta 21-23. "Ne takni; ne probaj; ne radi", "obožavanje volje", "zanemarivanje tela," a ne "negovanje tela."

Ovo veoma dobro opisuje asketizam koji je karakterisao gnostičnost, učenje koje je uzvišavalo ljudsku mudrost nad suštinski zlim ljudskim tijelom. Pavle se suprotstavio ovoj zamišljenoj filozofiji ukazujući na Oca i Hrista, "u kome su sakrivena sva bogatstva mudrosti i znanja" (Col 2: 3), a ne čovječji um, jer "imamo um Hrista" 1 Kor 2: 16. Ali da li su se ti tipovi, senke i ceremonije završili na krstu?

"Ove poslovice i tradicije postale su prepreka njihovom razumevanju i praksi prave religije. I kada je došla Stvarnost, u osobi Hrista, **oni nisu prepoznali u njemu ispunjavanje svih njihovih predkaza, suštinu svih njihovih senki.** Oni su odbacili pravi original dok su prionuli samo uz svoje slike i

beskorisne ceremonije. Sin Božji je došao, ali su i dalje tražili znak." (*Christ Object Lessons* p. 34)

Za Jevreje koji su odbacili Sina Božjeg, oblici i ceremonije zaista su postali beskorisne tradicije. Ali za one koji veruju u Njegovo ime i vide u Njemu ispunjenje i sadržinu svih ovih senki, ono što je nekada bilo slavno postaje još slavnije! Ispunjavanje ne znači ukidanje, već *ispuniti potpuno* sa smislom i značajem. Zato Isus nije došao da uništi zakon, već da ga (potpuno) ispuni (Matej 5:19), da bi ga doveo do bogatijeg značenja, da uveća zakon i načini slavnim (Isa 42:21).

"Kada je kao bezgrešna žrtva Hrist povio glavu i umro, kada je nevidljivom rukom Svemogućee velo hrama bilo rascepano u dva, jedan nov i živ put je bio otvoren. Svi sada mogu pristupiti Bogu kroz Hristove zasluge. To je zato što je veo bio razderan da se ljudi mogu približiti Bogu. Ne moraju da zavise od sveštenika ili ceremonijalne žrtve." (Ms 148, 1897, pp. 7, 8 in 1MR 111.4)

Zemaljsko sveštenstvo i ceremonijalne žrtve ukinuti su "sredinom nedelje" kada su prestale "žrtve i prinos" (Dan 9:27).

"Jevreji su se uvek ponosili na svoje božansko uspostavljene službe, a mnogi od onih koji su se obratili u Hristovu veru još uvek su se osećali da, pošto je Bog jednom jasno objasnio jevrejski način službe bilo bi neočekivano da će On ikada ovlastiti promenu u bilo kojoj od njezinih specifikacija. Oni su insistirali da se jevrejski zakoni i ceremonije uključe u obrede hrišćanske religije. Sporog su spoznali da su **svi žrtveni prinosi** samo predkazivali smrt Božjeg Sina, u kojem je tip (predkaz/slika) dostigao antitipa (original), a nakon čega **rituali i ceremonije Mojsijevog raspona više nisu bili obavezujući.**" (*Acts of the Apostles*, 189.3)

Rituali i ceremonije koje se odnosilo na sve žrtvene prinose više nije bilo obavezujuće. Smrt Božjeg Sina dovela je do završetka sistema žrtava, ali ne Hristovog dela u izlivanju Njegovog Pentakostalnog Duha, u čišćenju naših hramova i u boravku u nama.

"Ovo je praktično bila poslednja pasha koja se je ikada trebala slaviti; jer je tip (slika/prikaz) trebao da se sastane sa antipom (originalom) u ubijanju Božjeg Jagnjeta za grehe sveta. Ali u razapinjanju tip se sreo s antipom (slika sa originalom), a **tipičan sistem je tamo prekinut.**" (*That I Might Know Him* p. 17.4)

Ubijanje pashalnih jagnjadi prestalo je sa razapećem Hrista.

Praktično poslednja pasha? Jer Jagnje Božje još se pojavljuje pred Očevim

prestolom " kao zaklano" Rev 5: 6, prinoseći ne krv jagnjadi ili koza, već Njegovu vlastitu krv za nas. Tipičan sistem je prestao. Sada Pravo Jagnje, koje je bilo mrtvo, ali je sada živo zauvek, je naša Pasha; Zato hajde da održimo praznik sa beskvasnim hlebom iskrenosti i istine (1. Kor 5: 7, 8).

"Na poslednjoj Pashi koju je naš Gospod držao sa svojim učenicima, **on je uspostavio Gospodnju večeru umesto Pashe**, da ju držimo u sećanju na Njegovu smrt. **Više nisu imali potrebu za Pashom**, jer je On, veliko antipično Jagnje, bio spreman da se žrtvuje za grehe sveta." (*Youth's Instructor*, May 1, 1873 par. 12)

Umesto tipičnog pashalnog jagnjeta, sada su imali antipično Jagnje. Pa ipak, značenje pashalnog oslobođenja iz Egipta traje u komemoraciji Hristove smrti (istovremeno) u našem oslobađanju od greha Njegovom smrću na krstu kao Jagnjeta Božjeg. Ova komemoracija se takođe nastavlja u uspomeni zaveta koji je Bog napravio sa Abrahamom u 1 Mojsijevoj 15.

Postoji zakon koji je ukinut, koji je Hrist "uklonio s puta i prikovao ga na njegov krst." Pavle to naziva "zakonom zapovesti sadržanim u uredbama". **Ovaj ceremonijalni zakon**, koji je Bog dao preko Mojsija, sa svojim **žrtvama i uredbama**, bio je obavezujući prema Jevrejima dok se tip nije sreo sa antipom u smrti Hrista kao Jagnjeta Božjeg da odkloni greh sveta. Potom **su ukinuti svi žrtveni darovi i obredi**. Pavle i ostali apostoli su se trudili da to pokažu i odlučno su se oduprli onim učiteljima Judeje koji su izjavili da hrišćani treba da poštuju **ceremonijalni zakon**. (*Bible Echo*, April 16, 1894 par. 2)

Ceremonijalni zakon se ticao žrtava i obreda (zakona) koji se odnose na njih. Nema sumnje da su žrtve i darovi (obredi koji se tiču prosipanja krvi žrtava) prestali i bili ukinuti.

14. Da li su praznici senke ili predkazi koji se završavaju s antipom?

Senka i telo

Rešenje za Kološanima 2:16 nije u pokušaju da odbranimo tumačenje množine *sabbaton* kako bi isključili sedmi dan subotni sa Pavlovog spiska. Problem je u pogrešnoj pretpostavci o Hristovom telu. Ne samo da je reč "dani" dodata u KJV nego i reč "je". Umesto "telo je od Hrista", stvarni grčki tekst je jednostavno i mnogo jasnije "telo Hristovo".

Kološanima 2:16 se često čita kao "sveti dani, mladine i subote koji su senke od onoga što će doći, **ali** suština je Hrist". Čitajući samo ovaj deo pasosa čini

se da grčka spona "de" suprotstavlja senke sa supstancama. Međutim, upotreba grčkog *de* pretežno je prevedena kao "štaviše" što ukazuje na ekspanziju, pojačanje, uvećanje.

Da vas dakle niko ne osuđuje

(kako?)

za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote;
(kakva vrsta?)

Koje je sve bilo sjen od onoga što šćaše da dođe
štaviše, Hristovo telo.

Hajde da ispitamo ove dve zavisne klauzule.

1. *Adverbijalna klauzula (priloga)*. Kako ih ne treba suditi? U odnosu na svete dane, dane mladina i "subote", svi (osim Dana otkupljenja) su poznati po "jedenju i pijenju". To su bili komemorativni festivali prošlih događaja i tipična proslava budućih ispunjenja.

2. *Klauzula o pridevima*. Kakvi su bili ti dani?

Oni **su** senka onoga što će doći. Umesto da završe svoj značaj, oni **su** i dalje predodređenje za još bolje stvari koje dolaze, što dokazuje da senka nije u suprotnosti sa stvarnošću.

Kada svetujemo od sedmog dana subote sve do posljednjeg Velikog Dana, to dokazuje svetu Kome mi služimo. Svaki trenutak kada se fokusiramo na Hrista, čvrstu Stenu, i Njegove pokrete kroz svetinju je trenutak kad nas kapije pakla ne mogu nadvladati.

“Vjerom [Mojsije] učini (drža) pashu i prskanje krvi” Jev 11:28. On i ostali sinovi Izraelovi su te noći činili ono što su učinili verom. Nisu stavljali krv na dovratnike zato što su bili "pod zakonom", već zato što su imali poverenja u Boga Izraela koji ih je čudotvorno zaštitio od Egipatskih patnji. To su bili Egipćani koji nisu imali poverenja u Jehovina uputstva koji su bili pod Njegovim zakonom i iskusili kaznu.

Asketski gnostičari osudili su hrišćane zbog korišćenja zajedničkih obroka, lomljenja hleba, zajedničkog jela i pića, sastanaka sedmično, mesečno i godišnje jer su verovali u izolaciju, samoću i lišavanje svega tog.

Pavle je rekao,

Neka vas niko ne osuđuje za jelo i piće. Neka vas niko ne osuđuje zbog korišćenja praznika i subota zajednički. Ove stvari *su* senka koja nas povezuje sa telom Hristovim sada i u budućoj stvarnosti kada će se sveti sresti svakog

meseca kod drveta života da jedu negov plod i slave Boga i Jagnje (Otkrivenje 22: 2).

Pavle nije rekao, oko 30 godina nakon krsta, da su *bili* senka, Negó da *su i dalje* senka stvari koje dolaze. Senka nije suprotna stvarnosti, već zavisi od stvarnog objekta. Svi govore o Njemu, koji je punina svih stvari. Svaki predmet u svetinji je simbol Božijeg Sina. Svaki festival je podsetnik na ono što je On učinio, što sad radi i što će uskoro postići!

Stari i Novi zavet

Jedan od osnovnih problema vezanih za razumevanje zakona proističe iz shvatanja kako se Stari i Novi Zavet odnose jedan na drugog. Mnogi hrišćani razlikuju Stari i Novi Zavet kao zakon nasuprot milosti ili čak dela nasuprot vere. U tom kontekstu Hrist je stavljen nasuprot sa Mojsijem kako bi predložili da Hrist zamenjuje Mojsija. Ipak, Biblija jasno kaže da je Hrist došao da ispuni zakon i da ga uveća. Matej 5:18; Isa 42:21.

Jovan 5:46, 47 “Jer da ste verovali Mojsiju onda biste verovali i meni; jer on pisa za mene. A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako ćete vjerovati mojijem riječima?”

Isus kaže da je on izraz onoga što je Mojsije napisao. Mojsiju je dobio koren do koga će Hrist doći i uvećati i doneti plod u svojoj potpunosti. Dakle, Hrist nije u suprotnosti sa Mojsijem, već kompletni izražaj onoga što je napisano u zakonu i prorocima.

"Zakon je evanđelje utelovljeno, a evanđelje je zakon razmotan (kao knjiga). Zakon je koren; evanđelje je mirisni cvet i plod koji on nosi." (*Christ Object Lessons* p. 128)

Ova promena u razumevanju može se odraziti u Isusovim riječima:

Jovan 1:17 “Jer se zakon dade preko Mojsija, *ali* blagodat i istina postade od Isusa Hrista.”

Odnos između Mojsija i Hrista izražen je sa dodatnom reči *ali*, ovo ukazuje na kontrast u opoziciji. Ipak, kontrast je zaista u povećavanju onoga što je napisao Mojsije. Mogli bi da upotrebimo reč *i* isto tako da stvorimo razmnožavanje misli:

Jovan 1:17 “Jer se zakon dade preko Mojsija, *i* blagodat i istina

postade od Isusa Hrista.”

Uz pravilno shvatanje načina na koji se zakon odnosi na evanđelje, uklonjene su mnoge pretpostavljene poteškoće.

Tvoj Put je u Svetinji

Jedan jednostavan način da se zna šta je zadržato i ono što je prestalo na krstu je da pogledamo svetinju

Otkrivenje 11:1-2 I dade mi se trska kao palica govoreći: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj; 2 **A portu (predvorje) što je izvan crkve, izbaci napolje (ostavi), niti je mjeri,** jer je dana neznaošćima; i grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca.

Božji ljudi treba da izmere hram i oltar i one koji se tamo mole. Ali dvorište je trebalo da bude izostavljeno. To znači da su žrtve i darovi i pranje sudova izostavljeni, ali predmeti koji se nalaze u hramu svetinje i svetinje-nad-svetinjama su zadržani. Gde se je držao Mojsijev zakon? On nije bio u dvorištu, već na Najsvetijem Mestu. Znajući da služba u Svetinji-nad-svetinjama ima naročitu primenu do 1844. godine pa nadalje i da je Mojsijev zakon boravio na Najsvetijem Mestu, da li to ne zahteva da se statuti i presude takođe trebaju napisati u srcu tokom službe u Svetinji-nad-svetinjama?

15. Da li bi hrišćani trebali držati praznike danas?

Mnogi hrišćani već to rade. Oni drže Božić, Uskrs, Dan Sv. Valentina, sve Hallowe večeri a.k.a. Noć veštica, a zatim Dan Svih Svetih. Neki drže 40 dana velikog posta, Vaznesenje, Uznesenje i Advent. Zatim postoje i Dvanaest dana Božića, obožavanje tri Magičara, Dan Svetog Patrika, Dan Marije Božije, Novogodišnji dan, Dan bezgrešnog začeća, Praška Sreda, Palm Sundai, Veliki petak, nedelja Pentakosta, nedelja Trojstva i Korpus Christi. Ali to uopšte nije pomenuto u Bibliji. Da li su praznici koji se pominju u Bibliji deo statuta, pravila i zahteva ili su uključeni u senke predkaza/slika? Izgleda da su to bile uredbe (zakoni) uključeni u statute.

“I držite **dan prijesnijeh hljebova**, jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Misirske; držite taj dan od koljena do koljena **zakonom (uredbom)** vječnijem.“ 2 Mojs 12:17

Trajnost držanja ove večne uredbe (zakona) "kroz sve vaše generacije" važi i za sedmi dan, subotu, i za godišnje praznike Gospodnje. Oboje su povezani istim trajnim kroz sve vaše generacije izrazom.

Subote Gospodnje

“Ali subote moje čuvajte, jer je znak između mene i vas od **koljena do koljena**,”

“Šest dana neka se radi; a sedmi je dan subota, odmor, svet Gospodu;”

“čuvati subotu, praznujući subotu **od koljena do koljena** zavjetom **vječnim**.” 1 Moj 31:13, 15, 16.

Božje subote treba da budu znak na ruci i na čelu.

“I neka ti bude kao **znak na ruci tvojoj** i kao spomen pred očima tvojima, da ti zakon Gospodnji bude u ustima; jer te je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira. Zato **vrši zakon ovaj (uredbu) na vrijeme, od godine do godine**.” 2 Mojs 13:9, 10.

Ova uredba (zakon) je praznik beskvasnog hleba. Ova tri stiha neposredno pre ova dva potvrđuju ovo:

Sedam dana jedi hljebove prijesne, a sedmi dan *neka je* **praznik Gospodnji**. Hljebovi prijesni da se jedu sedam dana, i da se ne vidi u tebe ništa s kvascem, niti da se vidi u tebe kvasac u cijelom kraju tvom. I kazaćeš sinu svojemu u taj dan govoreći: *ovo je za ono što mi je učinio Gospod kad sam izlazio iz Misira*. 2Mojs 13:6-8

Oni koji služe zveri i njegovom liku (ikoni) dobiće oznaku na čelu ili na ruci (Otkrivenje 14: 9); oni koji služe Ocu i Njegovom Liku će biti zapečaćeni znakom na čelu i na njihovoj ruci - imat će ime Oca na čelu (Revelaion 14: 1); i ime Isusa, njegovo "novo ime" napisano na njima (Otkrivenje 3:12); možda na njihovoj ruci, kao što nas je On gravirao na dlanovima svojih ruku (Izaija 49:16).

Praznici Gospodnji

Kao sedmična subota, tako i festivali sa svojim godišnjim subotama su po zapovesti trebali da se drže "tokom generacija" a zovu se zakoni (uredbe) i statuti.

1 Moj 12: 14 Pasha: “će biti **za spomen**, i praznovaćete ga Gospodu od koljena do koljena... **zakonom (obredom) vječnijem**.”

1 Moj 12: 17 Praznik “prijesnijeh hljebova...držite taj dan od koljena do

koljena **zakonom (obredom) vječnijem.**"

3 Moj 23:14 i "vječna **uredba (statut)** od koljena do koljena po svijem stanovima vašim."

3 Moj 23:21 Pedesetnica: "**zakonom (statutom)** vječnim po svijem stanovima svojim od koljena do koljena."

3 Moj 23:31 Dan Otkupljenja: "vječna **uredba (statut)** od koljena do koljena u svijem stanovima vašim."

Iako shvatamo da "zauvek" može značiti "samo dok god nešto traje" i tako se to tumači u slučaju da će se "dim njihovog mučenja zauvek dizati", moramo biti pažljivi u tome kako selektivno primjenjujemo ovo na te stvari koje pripadaju Bogu. Praznici Jahve, subote Jahve, Pasha Gospodnja se opisuju istim trajnim jezikom kao Njegove subote, Njegovi zakoni (uredbe) i Njegove presude (Lev 23: 2-5 37,38; Ezekiel 20: 11- 13, 18-20).

Svakako, beskvasni hleb se nastavlja uzimati u našem držanju Gospodnje večere. Barem smo ovekovečili taj simbol kao što je Hrist naložio.

Isus ih je držao

"A potom bješe praznik Jevrejski, i iziđe Isus u Jerusalem." Jovan 5:1

"A kad iziđoše braća njegova na praznik, tada i sam iziđe, ne javno nego kao tajno." Jovan 7:10

"Među Jevrejima dvanaesta godina bila je granica između detinjstva i mladosti. Po završetku ove godine jevrejski dečak nazvan je sin zakona, a takođe i sin Božiji. Dobio je posebne mogućnosti za religioznu nastavu, a od njega se očekivalo da učestvuje na svetim praznicima i svetkovinama. Bilo je u skladu sa ovim običajima da je Isus u svojoj mladosti napravio pashalnu posetu u Jerusalemu. Kao i svi pobožni Izraelci, Josip i Marija su svake godine otišli da prisustvuju Pashi; i kada je Isus dostigao traženo doba, odveli su ga s njima." (*Desire of Ages*, 7:75)

Pavle ih je držao

Očistite dakle stari kvasac, jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos. Zato da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu čistote i istine. 1 Kor 5:7, 8.

U Delima 18 Pavle je ostao godinu i po dana u Korintu, gde je "svake subote raspravljao u sinagogi" ubeđujući Jevreje i Grke da je Isus Hrist. Svetkovaoci subote koriste ovaj pasus kao važan dokaz da je Pavle nastavio da svetkuje sedmi dan nakon što je Hrist umro na krstu, tako da je to demonstriralo

stalnost Deset zapovesti i svetkovanje subote od strane apostola u Novom zavetu.

Ovo isto poglavlje se takođe navodi kao dokaz da Pavle ponekad nije držao godišnje praznike jer je ostao u Korintu više od cele godine bez spominjanja da je svetkovao bilo koji od određenih festivala i činjenicu da nije bio u Jeruzalemu gde su sve praznike držali Jevreji.

Ali Pavle nije uvek držao praznike u Jerusalimu. Po odlasku iz Korinta on je rekao: "Ja svakako moram da držim ovaj praznik koji dolazi u Jerusalimu". Ipak, pošto je saznao za zaveru od Jevreja zbog atentata na njega (Dela 20: 3,16), promenio je svoj plan i prošao kroz Makedoniju, a u Filipima je držao Pashu i "dane beskvasnog hleba" sa svojim obraćenicima iz neznaboštva. Odatle je "požurio, ako mu je bilo moguće, da bude u Jerusalimu na dan Pentekosta." Ne samo da je Pavle *želeo* da bude u Jerusalimu za Pashu da bi se sreo sa svojim jevrejskim sunarodnicima, nego i njegovi neprijatelji su isto *želeli* da bude tamo da bi mogli da mu oduzmu život. Tako je on promenuo svoj put i isplanirao umesto toga da bude tamo za Pentakost. Ali on je i dalje držao Pashu iako nije bio u Jerusalimu. Ellen White je to komentarisala u Delima Apostola:

"U Filibi Pavle se zadržao da drži Pashu. Samo je Luka ostao sa njim, dok su ostali članovi kompanije prešli u Troas da ga čekaju tamo. **Filibljani** su bili najljubavniji i najsrdaniji od njegovih **obraćenika**, i tokom **osam dana praznika** uživao je mirno i sretno **zajednicu sa njima.**" {AA 390.4}

Pavle je preusmerio svoj put kroz Makedoniju i ostao u Filibi za Pashu. Filibljani su bili Pavlovi neznabošci obraćenici. Nije imao razloga da drži Pashu sa obraćenicima iz paganstva; oni nisu bili njegovi jevrejski sunarodnici i već su bili hrišćani. Zašto bi on držao Pashu ako je to bilo među ritualima za koje je on govorio Jevrejima da su sada oslobođeni od njihovog svetkovanja? On je sa njima sproveo svih osam dana praznika. Zašto ne samo par dana i teraj dalje? U istinu izgleda da je on poštovao u punom obimu propisane praznike, uključujući i poslednju subotu osmog dana.

Rani hrišćani su ih držali

"Dakle, Jovan je, po običaju Zakona, započeo proslavu praznika Uskrsa (Pashe) uveče četrnaestog dana prvog meseca, bez obzira na to da li je pao u subotu ili neki drugi dan." (*Bede's The Ecclesiastical History of the English People* for The Great Histories Series by Washington Square Press, N.Y., 1968)

Polikrat: "Stoga držimo dan bez odstupanja, niti dodajući niti oduzimajući, jer u Aziji [Minor] veliki prosvetljitelji spavaju, i oni će ustati na dan dolaska Gospoda, kada će On doći sa slavom s neba i potražiti sve svete. Takvi su bili Filip ... i dve njegove ćerke ... [str. 507] Postoji i Jovan koji je ležao na Gospodnjim grudima ... A tu je i Polikarp u Smirni, i biskup i mučenik, i Thraseas, uisto biskup i mučenik iz Eumeneje ... [Takođe] Sagaris, ... Papirius, ... i Melito ... svi od njih su držali četrnaesti dan Pashe **prema evanđelju**, nikad se nije zastranjivalo, već se sledilo **po pravilu vere**. I ja, Polikrates, najmanji od svih vas, živim prema tradiciji mojih rođaka, a neke od njih sam i ja pratio. Jer sedmorica iz moje porodice su bili biskupi, a ja sam osmi, a moji rođaci su oduvek držali onaj dan kada ljudi uklanjaju kvasac. Stoga, braćo, ja, koji sam živio šezdeset i pet godina u Gospodu i razgovarao sa braćom iz svih zemalja i proučavao sve Sveto Pismo, ne bojim se pretnji, jer su rekli, koji su bili veći od mene: "Bolje je da služite Bogu nego ljudima." (SDA Bible Commentary, Vol. 9, p. 362)

Obratite pažnju da on ne kaže "držao sam Pashu prema tradiciji" već "držao sam četrnaesti dan Pashe po Evanđelju."

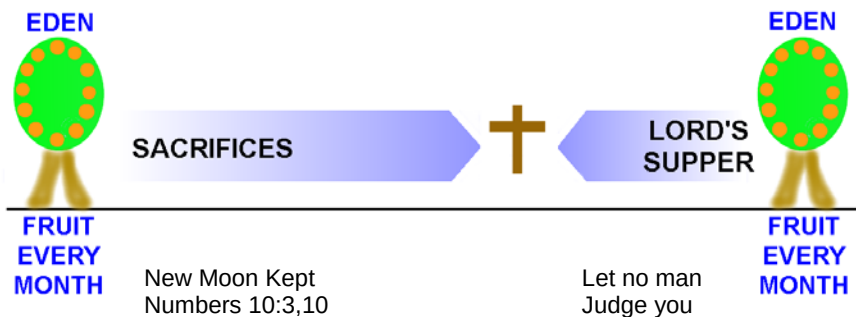
Valdenžani su ih držali

"Katolici su takođe proveli mnogo vremena pokušavajući da se prave kao da ovi ljudi nemaju trajnu istoriju i da su to lokalne abnormalne pojave u vremenu i prostoru neobičnog i heretičnog Judaizacionog uma ... Jevreji i katolici, pravoslavci i protestanti su svi pokušali da navode da nije postojala neprekidna ili čak dugo postojeća Subotarska crkva. Ne-Trinitarna crkva koja drži subotu, održavajući **festivale** i zakone o hrani i druge **bez-žrtvene zakone** iz Starog zaveta i učenja Hrista i Novog Zaveta od vremena apostola i crkve NZ je sramota." (Editor's Forward, *The Sabbatarians in Transylvania*, by Samuel Kohn, 1998 p. 3)

"Iza uzvišenih zidova planina - u svim dobima utočište prognanih i potlačenih - Valdenžani su pronašli skriveno mesto. Ovdje je svetlost istine ostala zapaljena sredinom mraka srednjih vekova. Ovde, za hiljadu godina, svedoci za istinu su održavali drevnu veru." (*Great Controversy* pp. 65-66)

16. Hoćemo li držati praznike na nebu ili na novoj zemlji?

Svakog meseca ćemo jesti plodove od drveta života, od jednog mladog meseca do drugog, svi ćemo doći da se poklonimo pred našim Tvorcem (Iza 66:23).

Drvo života na novoj zemlji će dati "svoj plod svakog meseca" i to je bilo u Edenu pre pada. Mladine, kao i sedmi dan subota, su uvek držani i nastaviće da se drže.

I pokaza mi čistu rijeku vode života, bistru kao kristal, koja izlazaše od **prijestola Božijega i jagnjetova**. Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke **drvo života**, koje rađa dvanaest rodova dajući **svakoga mjeseca** svoj rod; i lišće od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima. Otkrivenje 22:1,2.

"Ovo će osposobiti stanovnike zemlje za palate koje je Hrist otišao da pripremi za one koji ga vole. Tada će se sastati u svetinji od subote do subote, **od mladine do mladine**, da se ujedine u uzvišenijim tonovima pesama, zahvaljujući i hvaleći Onoga koji sedi na prestolu i Jagnjeta za uvek i zauvek." (Manuscript 24, 1898)

Posle opisivanja uništenja onih zlih koji su "došli na Jerusalem" koje odgovara skupu Goga i Magoga da okruže Sveti grad u Otkrivenju 20. Zaharija 14:16 kaže:

"I ko god ostane od svijeh naroda koji dođu na Jerusalem, svak će dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodu nad vojskama i da praznuje **praznik sjenica**."

Na kraju, obećanje Isusa samim svojim učenicima: "vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postradam; Jer vam kažem da je otsele neću jesti dok se ne svrši u carstvu Božijemu. I uzevši čašu dade hvalu, i reče: uzmite je i razdijelite među sobom; Jer vam kažem da neću piti od roda vinogradskoga dok ne dođe carstvo Božije." Luka 22:14-18

Isus je rekao da će se Pasha ispuniti u Božjem carstvu i kada dođe, on će još jednom "jesti od nje" i "piti od ploda loze". Dakle, najmanje još dva festivala, prvi i posljednji od sedam godišnjih svetih sabora, opisani su u kontekstu nove Zemlje.

Prilog A

Ellen White, *Review & Herald*, 6. maja 1875

Bog je davao jasno i definitivno saznanje o svojoj volji Izraelu u **posebnim propisima**, pokazujući **dužnost čoveka prema Bogu i njegovim saradnicima**. Služenje Bogu je bilo jasno definisano. Uspostavljen je poseban sistem obreda i ceremonija, koji bi obezbedio sećanje Boga među svojim narodom, i time služi kao ograda za odbranu i zaštitu Deset zapovesti od njihovog kršenja. {RH, May 6, 1875 par. 3}

Božji narod, koga on naziva svojim posebnim bogatstvom, privilegovan je **dvostrukim sistemom zakona; moralnim i ceremonijalnim**. Jedan, **ukazuje unazad na stvaranje** da bi se u sećanju držao živi Bog koji je stvorio ovaj svet, čiji zahtev obavezuje sve ljude u svakoj dispencijaciji i koji će postojati sve vreme i kroz večnost. **Drugi, je dat zbog čovekovog kršenja** moralnog zakona, poslušnost koja se sastojala u žrtvama i darovima ukazuje na buduće otkupljenje. **Svaki od njih je jasan i odvojen od drugog**. Od stvaranja, moralni zakon je bio suštinski deo Božijeg božanskog plana i bio je nepromenljiv kao i on sam. Ceremonijalni zakon je bio da odgovori na određenu svrhu Hristovog plana spasenja rase. **Tipičan sistem žrtava i darova** je osnovan da kroz ove službe grešnik može **razaznati veliku žrtvu, Hrista**. Ali Jevreji su bili tako oslepljeni ponosom i grehom, da je samo mali broj njih mogao videti dalje od smrti životinja kao pomirenje za greh; i kada je došao Hristos, koga su ove žrtve predstavljale, nisu ga mogli prepoznati. **Ceremonijalni zakon je bio slavan**; to je bilo **obezbeđenje proizvedeno od Isusa Hrista u savetu sa svojim Ocem**, da bi pomoglo u spasavanju rase. Celokupan aranžman **tipičnog sistema osnovan je na Hristu**. Adam je video da je Hrist prefigurisan u nevinoj životinji koja je trpela kaznu zbog kršenja Jehovinog zakona.

Zakon tipova (žrtve) je dostigao Hrista. Sva nada i vera usredsređena su u Hrista **sve dok tip (simbol) ne dosegne svoj antitip (original) u njegovoj smrti**. **Statuti (zakoni) i presude** kojima se je specifikovala dužnost čoveka prema svojim sugrađanima, bila su **puna važnog uputstva, definišući i pojednostavljujući principe moralnog zakona**, radi povećanja verskog znanja i **očuvanja Božjeg izabranog naroda vidljivog i odvojenog** od idolopoklonskih nacija.

Statuti (zakoni) za brak, nasleđe i striktnu pravdu u odnosima jednih s drugima bili su svojstveni i suprotni običaju i načinu drugih naroda i bili su dizajnirani od Boga **da drži njegov narod odvojen od drugih naroda**. **Neophodnost ovoga** da očuva Božje ljude **da ne postanu kao narodi** koji nisu imali ljubav i strah od Boga, **je isti u ovo pokvareno doba**, kada preovlađuje kršenje Božijeg zakona, a idolopoklonstvo postoji

do zastrašujućeg stepena. **Ako je drevnom Izraelu bilo potrebno takvo obezbeđenje, nama je onda potrebno još više**, da nas zadrži da ne budemo potpuno zbunjeni sa kršiteljima Božijeg zakona. Srca ljudi su toliko sklona da odu od Boga da **postoji potreba za ograničenjem i disciplinom**.

Ljubav koju je Bog imao za čoveku koga je stvorio po svom sopstvenom obličju, dovela ga je da dade svog Sina da umre za čovečje prestupe, i da nebi povećanje greha dovelo do toga da zaboravi na Boga i obećano otkupljenje, ovaj **sistem žrtvenih darova** bio je uspostavljen **da bi ukazao na savršen dar u Božjem Sinu**.

Hrist je bio anđeo postavljen od Boga da ide pred Mojsijem u pustinji, vodeći Izraelce na njihovim putovanjima u Hanansku zemlju. **Hrist je dao Mojsiju svoja posebna uputstva** za Izraela. "Štaviše, braćo, ne bi želeo da budete neznalice, kako su svi naši oci bili pod oblakom, i svi su prošli kroz more; i svi su bili kršteni Mojsijem u oblaku i u moru; i svi su jeli istu duhovnu hranu; i svi su pili isti duhovni napitak; jer su pili od te duhovne Stene koja ih je pratila; a ta Stena je bio Hrist."

"U **zadnjem danu, tom velikom danu praznika**, Isus je stajao i plakao, rekavši: "Ako je iko žedan, neka dođe k meni i pije." Ove reči bile su uskliknute predstavnicima Jevreja osvedočenih vodama koje su izvirale iz kamene stene. Ova **komemoracija izvođenja vode iz kamena** u pustinji ganula je srce Božjeg Sina na najnežniji saosećaj i sažaljenje zbog njihovog potamnjelog razumevanja; jer oni neće da vide svetlost koju im je doneo. **Hrist im reče da je on ta stena. Ja sam ta živa voda**. Vaši oci su pili iz one duhovne stene koja ih je pratila. Taj kamen sam bio ja. Samo preko Hrista je bilo da su Jevreji bili favorizirani posebnim blagoslovima koje su stalno primali, uprkos njihovog grešnog gundanja i pobune."

Kao posledica kontinuiranog prestupa, **moralni zakon je bio ponovljen** u strašnoj veličanstvenosti Sinaja. **Hrist je dao Mojsiju religiozna pravila koja bi trebalo da upravljaju svakodnevnim životom. Ovi zakoni (statuti)** su eksplicitno dati **da čuvaju Deset Zapovesti**. Oni **nisu bili senke simbola da bi prolazili sa smrću Hrista. Oni su bili obavezujući na čoveka u svakom veku sve dok traje vreme**. Ove naredbe bile su **primenjene pomoću sile moralnog zakona** i one su **jasno i definitivno objasnile taj zakon**.

Hrist je postao greh za palu rasu, uzimajući na sebe osudu što je počivala na grešniku zbog njegovog kršenja Božjeg zakona. Hrist je stajao na čelu ljudske porodice kao njihov predstavnik. Preuzeo je na sebe grehe sveta. U izjednačenju sa grešnim telom on je osudio greh u telu. **Poštovao je zahtev jevrejskog zakona do svoje smrti**, kada je **tip (simbol) dosegao do antitipa (originala)**. Po čudu koji je učinio za gubavca, on ga je uputio kod sveštenika sa darom u skladu sa Mojsijevim zakonom. Tako je sankcionisao zakon koji traži darove.

Hrišćani, koji izjavljuju da su biblijski učenici, **mogu u potpunosti više ceniti**, nego što je to drevni Izrael učinio, **pun smisao ceremonijalnih uredbi**, koje je on trebao da drži. Ako su zaista hrišćani, oni su spremni **da priznaju svetost i važnost osenčenih simbola**, kada vide ostvarenje događaja koje oni predstavljaju. Smrt Hrista daje hrišćaninu tačno znanje o sistemu ceremonija, i objašnjava proročanstva koja su još uvek nejasna Jevrejima. Mojsije sam od sebe nije uspostavio zakon. **Hrist, anđeo koga je Bog postavio** da ide pred svojim izabranim narodom, **dao je Mojsiju statute (zakone) i zahteve** neophodne za živu religiju i **da upravlja sa Božjim ljudima**. **Hrišćani počinjuju užasnu grešku kada nazivaju ovaj zakon žestokim i arbitrarnim, a zatim ga upoređuju sa evanđeljem** i misijom Hrista u svojoj službi na zemlji, **kao da je bio u suprotnosti sa pravednim propisima** koji oni nazivaju **Mojsijevim zakonom**.

Zakon Jahve, koji datira od stvaranja, sastojao se **u dva velika načela**: "Ljubi Gospoda, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovest, a druga je kao ta, to jest: Ljubi bližnjega svog kao samoga sebe, i nema druge zapovesti veće od njih." Ova dva velika načela obuhvataju prve četiri zapovesti, pokazujući dužnost čoveka prema Bogu, i poslednjih šest, pokazuju dužnost čoveka prema svom sunarodniku. Ovi principi su više eksplicitno iskazani čoveku nakon pada, i bili su tako formulisani da nagode slučaj palih inteligencija. Ovo je bilo neophodno za umove ljudi koji su oslepeli zbog posledica transgresije.

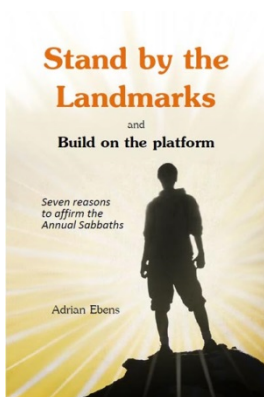
Bog je graciozno izgovorio svoj zakon i napisao ga svojim prstom na kamenu, sklapajući svečani zavet sa svojim narodom na Sinaju. Bog ih je priznao kao svoje neobično blago iznad svih ljudi na zemlji. **Hrist**, koji je u pustinji išao pred Mojsijem, **učinio je načela morala i religije jasnijim uz pomoć posebnih propisa**, takođe je naveo dužnost čoveka prema Bogu i prema svojim kolegama, da bi se **zaštitili životi i ogradio sveti Božji zakon**, koji ne treba da bude potpuno zaboravljen usred otpadničkog sveta.

Sada navodni hrišćani viču, Hriste! Hrist je naša pravda, ali dole sa zakonom. Oni govore i deluju kao da je Hristova misija za pali svet bila izričita svrha u poništenju zakona njegovog Oca. Zar taj posao nije mogao da bude isto tako dobro izveden bez da je dragi Jedinac Oca došao na ovaj svet da okusi žalost, oskudicu i sramnu smrt na krstu? Ministri propovedaju da je pomirenje dalo ljudima slobodu da krše Božji zakon i da vrše greh, a zatim da **uzdižu slobodnu blagonaklonost i milost otkrivenu kroz Hrista pod evanđeljem, dok preziru Božji zakon**.

Oni odbacuju na stranu ograničenja zakona, i daju slobodu korumpiranim strastima i niskim podstrekama srca, a zatim trijumfuju u blagonaklonosti i milosti evanđelja. Hristos govori takvom: "Neće svako koji mi govori, Gospode, Gospode, ući će u carstvo nebesko, nego **onaj koji tvori volju Oca mojeg koji je na nebesima**." Šta je Očeva volja? **Da držimo njegove zapovesti**. **Hrist, da bi izvršio volju svog Oca, postao je autor statuta (zakona) i propisa (zapovesti)** datih preko Mojsija Božjem narodu.

Hrišćani koji veličaju Hrista, ali se uvrstavaju protiv zakona koji upravlja jevrejskom crkvom, uvrstavaju Hrista protiv Hrista.

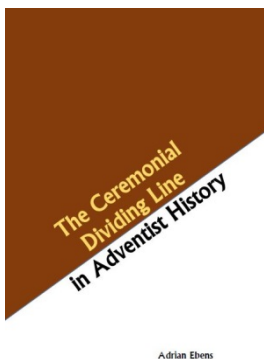
Smrt Isusa Hrista za iskupljenje čoveka, podiže veo i baca bujicu svetlosti stotinama godina unazad, na **celu instituciju jevrejskog religijskog sistema. Bez smrti Hrista, ovaj ceo sistem je bio beznačajan.** Jevreji odbacuju Hrista, i zbog toga je njihov čitav sistem religije **neodređen, neobjašnjiv i neizvestan.** Oni vežu veliku **važnost za senke ceremonijalnih tipova koji su dosegli svoj antitip,** isto kao što to čine s zakonom Deset zapovesti, što nije bila senka, već realnost koja traje kao i presto Jehove. **Smrt Hrista uzdiže jevrejski sistem simbola i uredbi,** dokazujući da su bili **božanski uspostavljeni,** a za svrhu **održavanja vere u životu,** u srcu svog naroda.

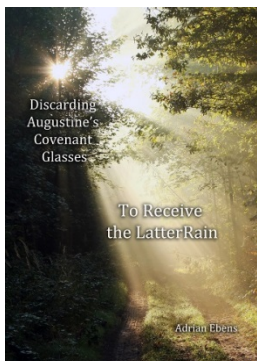
Stoj kod orijentira

Adventistički pokret je izgrađen na temelju Otkrivenja 14:12 kao oni koji drže zapovesti Božije i veru Isusa. Iz ove osnove ova knjižica otkriva vezu sa razumevanjem Hristove pravde koja se manifestuje u poslušnosti svim Božijim zapovestima.

Ceremonijalna linija Podele

Adventistička istorija je puna borbe i debata po pitanju kada i gde je Stari Zavet sa svim svojim obredima i ceremonijama započeo i završio. Kao i sve ostale protestantske crkve iz kojih su došli, adventisti su odavno prihvatili preovlađujuću ideju da je sve staro i jevrejsko došlo do kraja smrću Isusa. Za sve ostale protestante to je značilo i sedmi dan subotni. Ne tako, rekli su adventisti, nanovo osvedočeni Četvrtom Zapovescu. Moralni zakon je stalan; Mojsijev zakon je prikovan na krst. Ali šta je sa desetakom, opojnim alkoholom i nečistim mesom? Uskoro je rastuća lista Mojsijevih zakona prešla preko ceremonijalne linije odvajanja. A potom je došla 1888. Implikacije su bile nepobitne. Nešto je moralo popustiti. Bojne linije su **povučene**, a ostalo - ostalo je istorija.

Odbacivanje Avgustinovih naočara zaveta

Saznajte kako je sistem zaveta koji je razvio Avgustin pomogao je da dovede do kratkog spoja u primanju poznog dažda kroz najdragoceniju poruku propovedanu 1888. godine.

Šta je sa praznicima?

Dobro pitanje.

Ova brošura odgovara na sledeća pitanja:

Da li su zakoni (statuti) potrebni za nas danas?

Šta je uključeno u statute?

Da li praznici sadrže moralne principe?

Trebamo li držati statute za naše spasenje?

Zašto držimo neke statute, ali ne sve?

Da li su praznici deo žrtvenog sistema?

Da li je subota sedmog dana statut ili praznik Gospodnji?

Koliko subota ima tamo?

Šta je subotni blagoslov?

Zašto držimo samo jednu od subota, ali ne sve?

Da li je Bog ukinuo praznike?

Koliko zakona postoji?

Da li su neki zakoni ukinuti na krstu?

Šta je prikovano na krst?

Da li su praznici senke ili simboli koji se završavaju s antitipe-om?

Da li bi hrišćani trebali držati praznike?

Hoćemo li držati praznike na nebu ili na novoj zemlji?

Printed in Australia

Maranatha Media

Maranathamedia.com

Printed in the USA

Talking Rock Sabbath Chapel

www.TalkingRockSabbathChapel.com

Printed in Serbia

Maranatha Media

Maranathamedia.rs